

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 14.8.2006
KUMM(2006) 458 finali

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

**li tistabbilixxi l-Impriża Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp ta' l-Energija
mill-Fużjoni u li tikkonferixxi l-vantaġġi fuqha**

(preżentata mill-Kummissjoni)

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. IL-KUNTEST TAL-PROPOSTA

1.1. Ir-raġunijiet għal u l-għanijiet tal-proposta

L-għan ta' din il-proposta huwa li tiġi stabbilita Impriża Kongunta permezz ta' deċiżjoni tal-Kunsill skond l-Artikolu 49 tat-Trattat Euratom, li permezz tagħha l-Euratom tipprovdi l-kontribut tagħha għall-proġett internazzjonali ITER ta' riċerka dwar il-fużjoni u attivitajiet relatati u speċifiċi ta' riċerka dwar il-fużjoni.

Permezz tad-Deċiżjoni tas-16 ta' Novembru 2000, il-Kunsill ordna lill-Kummissjoni sabiex twettaq negozjati dwar qafas internazzjonali li jippermetti l-preparazzjoni kongunta għall-istabbiliment futur ta' Entità Legali ITER għall-Kostruzzjoni u l-Operazzjoni ITER, jekk u meta jiġi deċiż hekk.

F'dan ir-rigward, f'Novembru 2003 il-Kunsill adotta Konkluzjonijiet *"li jawtorizzaw lill-Kummissjoni li tressaq lil Cadarache (Franza) bħala s-sit kandidat Ewropew għall-Proġett ITER. B'mod unanimu, il-Kunsill iddeċieda wkoll li l-entità legali Ewropea ITER se tkun fi Spanja....."*¹

Permezz tad-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2004², li emendat id-direttiva dwar in-negozjati tas-16 ta' Novembru 2000, ir-realizzazzjoni tal-Proġett ITER fl-Ewropa fil-qafas ta' l-"Approċċ aktar Wiesa" għall-enerġija mill-fużjoni ġiet identifikata bħala l-karatteristika ewlenija ta' l-attivitajiet ta' riċerka dwar il-fużjoni li jridu jsiru taħt il-Programmi ta' Qafas għar-Riċerka tal-Euratom.

F'Ġunju 2005, il-partijiet³ għan-negozjati laħqu kunsens sabiex jibnu l-Proġett ITER fl-Ewropa. Il-ftehim internazzjonali propost sabiex tiġi stabbilita l-Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Enerġija mill-Fużjoni għall-Implimentazzjoni Kongunta tal-Proġett ITER (li minn hawn 'il quddiem se jissejhu "Il-Ftehim ITER" u "l-Organizzazzjoni ITER") ġie inizjalat fl-24 ta' Mejju 2006⁴ u tressaq għall-approvazzjoni tal-Kunsill, skond l-Artikolu 101 tat-Trattat Euratom.

Skond it-termini tal-Ftehim ITER, il-Euratom se jkollha, *inter alia*, l-obbligi li ġejjin:

- li tistabbilixxi "Aġenzija Domestika" li permezz tagħha l-Euratom se tipprovdi kontribuzzjonijiet *in natura* u kontribuzzjonijiet finanzjarji, inkluż riżorsi umani, lill-Organizzazzjoni ITER;
- li tappoġġja l-preparazzjoni tas-sit għall-Proġett ITER skond ir-responsabbiltajiet speċjali tal-Euratom bħala l-parti ospitanti.

¹ Il-Konkluzjonijiet tal-2547 Kunsill dwar il-Kompetittività is-26-27 ta' Novembru 2003 15397/03

² Il-Konkluzjonijiet tal-2624 Kunsill dwar il-Kompetittività il-25-is-26 ta' Novembru 2004 14687/04

³ Il-Euratom, ir-Repubblika tal-Poplu taċ-Ċina, il-Korea, l-Indja, il-Gappun, il-Federazzjoni Russa u l-Istati Uniti

⁴ COM(2006) 240

Barra dan, il-Euratom se tipprovdi kontribuzzjoni *in natura* u kontribuzzjoni finanzjarja għall-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' fil-Ġappun, fl-ewwel każ skond ftehim bilaterali li jiġi konkluż għal dan l-iskop.

Fid-Deciżjoni tiegħu tat-30 ta' Settembru 2002⁵, il-Kunsill adotta l-programm speċifiku (Euratom) għas-sitt Programm ta' Qafas (2002-2006), fejn ġie rikonoxxut li *“ladarba tittiehed deciżjoni sabiex il-Proġett (ITER) jimxi 'l quddiem, [...] se jkunu meħtieġa bidliet organizzattivi, partikolarment sabiex titmexxa b'mod kongunt il-kontribuzzjoni Ewropea lill-Organizzazzjoni ITER.”*

Jekk jitqiesu l-iskala u l-wisa' ta' l-impenji li l-Euratom trid tissodisfa, b'mod partikolari l-ħtieġa li tikseb u tipprovdi lill-Organizzazzjoni ITER prospettiva komponenti ta' teknoloġija għolja skond l-ispeċifikazzjoni u t-terminu ta' żmien meħtieġa għall-proġett u l-R&D assoġjat ma' l-appoġġ, hemm bżonn li tinholq entità li jkollha l-personalità legali tagħha li tkun tista' topera b'mod flessibbli u tirrispondi malajr kif isir fl-industrija.

Fil-Komunikazzjoni tagħha lill-Kunsill tat-28 ta' Frar 2003⁶, il-Kummissjoni rrapportat dwar l-istatus tan-negozjati ITER, inkluża l-istruttura prevista għall-ġestjoni tal-kontribuzzjoni Ewropea lill-Organizzazzjoni ITER. Ibbażata fuq konsultazzjoni mal-partijiet interessati rilevanti, tqieset xierqa entità legali fil-forma ta' Impriża Kongunta bbażata fuq id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 45-51, il-Kapitolu 5 tat-Titolu II tat-Trattat Euratom.

Fil-proposti⁷ tagħha għas-seba' Programm ta' Qafas tal-Euratom għar-riċerka nukleari u l-attivitajiet ta' taħriġ (2007 sa 2011), u l-Programm Speċifiku assoċjat⁸ (minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ “FP7”), il-Kummissjoni pproponiet li tiġi stabbilita entità legali fil-forma ta' Impriża Kongunta li għaliha saru dispożizzjonijiet finanzjarji.

L-Impriża Kongunta proposta, l-“Impriża Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp ta' l-Enerġija mill-Fużjoni” hija l-aktar mezz effettiv sabiex il-kontribuzzjoni tal-Euratom tiġi pprovduta lill-Organizzazzjoni ITER, lill-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' u, għal medda itwal ta' żmien, sabiex ikun hemm preparazzjonijiet għall-kostruzzjoni ta' impjanti ta' dimostrazzjoni ta' l-enerġija mill-fużjoni (DEMO) u għal faċilitajiet relatati inkluż il-Faċilità Internazzjonali għall-Irradjazzjoni tal-Materjali tal-Fużjoni (IFMIF).

1.2. Il-kuntest ġenerali

Fid-dawl tat-talba globali għall-enerġija li dejjem tiżdied u tar-riskji ekonomiċi, politiċi u ambjentali ta' dipendenza kontinwa fuq sorsi ta' kombustibbli magħmul mill-fossili, l-enerġija mill-fużjoni għandha l-potenzjal li tagħmel kontribut ewlieni għal sistema ta' provvista ta' l-enerġija diversa, sostenibbli u żgura, fi ftit għexieren ta' snin mil-lum.

⁵ ĠU L 294, 29.10.2002, p.74

⁶ COM(2003) 215

⁷ COM(2006) 364

⁸ COM(2005) 445

Saru sforzi kbar mad-dinja kollha sabiex jiġi utilizzat il-potenzjal tal-fużjoni u sar progress konsiderevoli. L-Ewropa ġiet fuq quddiemnett, l-iktar minhabba l-integrazzjoni ta' programmi nazzjonali ta' fużjoni fi programm ta' riċerka dwar il-fużjoni tal-Euratom uniku u koordinat, inkluż prinċipalment, il-kostruzzjoni u l-operazzjoni permezz ta' Impriża Kongunta li ġiet stabbilita skond it-Trattat Euratom, tal-*Joint European Torus*, JET, l-istrument ta' fużjoni l-iktar importanti fid-dinja.

L-ghan għal medda twila ta' żmien tal-programm ta' fużjoni Ewropew huwa l-ħolqien kongunt ta' reatturi ta' dimostrazzjoni li huma ekonomikament vijabbli. Din l-istrategija tinvolvi, bhala l-ewwel prijorità tagħha, il-kostruzzjoni u l-operazzjoni ITER ("*il-mod*") – strument sperimentali ewlieni ddisinjat sabiex juri l-proabbiltà xjentifika u teknoloġika tal-fużjoni bhala sors ta' enerġija fuq skala kbira b'karatteristiċi ta' sikurezza u ambjentali favorevoli.

Minhabba d-daqs tiegħu u ta' l-isfidi xjentifiċi u tekniċi involuti, il-Proġett ITER ġie segwit matul l-aħħar sbatax-il sena bhala kollaborazzjoni internazzjonali. Wara l-fażi tad-disinn kunċettwali, mill-1992 sa l-2001 saru l-Attivitajiet tad-Disinn ta' l-Inġinerija (EDA) ITER permezz ta' ftehim intergovernattiv taht l-awspiċi ta' l-Aġenzija Internazzjonali dwar l-Enerġija Atomika.⁹

Fl-aħħar ta' l-EDA, u wara valutazzjonijiet estensivi xjentifiċi, teknoloġiċi u ekonomiċi domestiċi mill-Partijiet għall-ftehim¹⁰, il-Kunsill ITER ikkonkluda li l-ghanijiet kienu ntlahqu kompletament u rrakkomanda lill-Partijiet "*sabiex jiehdu l-passi meħtieġa halli titwettaq Implimentazzjoni Kongunta ta' l-ITER bhala l-pass li jmiss fl-iżvilupp tal-fużjoni bhala sors ta' enerġija għal skopijiet paċifiċi.*"¹¹

Sa mill-2001, kienu għaddejjin negozjati sabiex jiġi żviluppat ftehim internazzjonali għall-implimentazzjoni kongunta tal-Proġett ITER. Ma' l-ewwel erba' parteċipanti fil-kollaborazzjoni – il-Euratom, il-Ġappun, il-Federazzjoni Russa u l-Istati Uniti ta' l-Amerika – issa ngħaqdu ċ-Ċina, il-Korea u l-Indja – li jirrappreżentaw iktar minn nofs il-popolazzjoni tad-dinja.

B'konnessjoni man-negozjati ITER, il-Partijiet qiesu wkoll attivitajiet komplementari u kongunti ta' riċerka dwar il-fużjoni bhala parti minn "Approċċ Aktar Wiesa" għar-realizzazzjoni mgħaġġla ta' l-enerġija mill-fużjoni. Il-vantaġġi ta' approċċ bħal dan ġew innotati fil-Konkluzjonijiet tal-Kunsill ta' l-24 ta' Settembru 2004¹² u, permezz tad-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2004¹³, il-Kummissjoni ġiet awtorizzata sabiex fl-arrangamenti dwar il-finanzi u l-qsim ta' l-ispejjeż għall-kostruzzjoni ITER tinkludi l-"*Parteċipazzjoni Ewropea fl-attivitajiet internazzjonali ta' riċerka kollaborattiva b'approċċ aktar wiesa' għar-realizzazzjoni ta' l-enerġija mill-fużjoni.*" F'dan il-kuntest, il-Euratom qed tippromponi li tipparteċipa f'numru ta' proġetti ta' riċerka dwar il-fużjoni ta' interess reċiproku fil-qafas tas-

⁹ *Technical Basis for the ITER-FEAT Outline Design 2001* (Il-Bażi Teknika għall-Abbozz tad-Disinn ta' l-ITER-FEAT 2001), Is-Serje ta' Dokumentazzjoni ITER EDA Nru. 19 (Vjenna: IAEA)

¹⁰ *EU Domestic Assessment of the ITER-FEAT Final Design Report* (Il-Valutazzjoni Domestika ta' l-UE tar-Rapport dwar id-Disinn Finali ta' l-ITER-FEAT), Mejju 2001

¹¹ *Final Report of the ITER EDA* (Ir-Rapport Finali ta' l-ITER-EDA), is-Serje ta' Dokumentazzjoni ta' l-ITER EDA, Nru. 21, IAEA, Vjenna, 2001

¹² Il-Konkluzjonijiet ta' l-2605 Kunsill dwar il-Kompetittività l-24 ta' Settembru 2004 12487/04

¹³ Il-Konkluzjonijiet ta' l-2624 Kunsill dwar il-Kompetittività il-25-is-26 ta' Novembru 2004 14687/04

shubija privileġġjata li qed tinholq mal-Ġappun u f'terminu ta' zmien li huwa kompatibbli mal-fazi ta' kostruzzjoni tal-Proġett ITER.

Bil-kunsensus milhuq fost il-Partijiet f'Ġunju 2005 sabiex jinbena l-ITER fl-Ewropa (Cadarache, Franza), u l-konkluzzjoni li se ssir fil-futur qrib tal-Ftehim ITER, il-Partijiet prospettivi huma obbligati jstabbilixxu "Aġenziji Domestiċi", li permezz tagħhom jiggwidaw il-kontribuzzjonijiet meħtieġa lill-Organizzazzjoni ITER. Fl-istess hin, il-Kummissjoni ffinalizzat negozjati dwar ftehim bejn il-Ġappun u l-Euratom sabiex jiġi stabbilit qafas legali għall-attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'. Skond it-termini ta' dak il-ftehim, l-Aġenzija Domestika tal-Euratom għall-ITER għandha twettaq l-impenji tal-Euratom li huma assoċjati ma' l-Approċċ Aktar Wiesa'. Biex tinkiseb l-akbar sinerġija, tqies li huwa xieraq li l-Aġenzija Domestika tal-Euratom għall-ITER se tkun ukoll fdata bl-attivitajiet li qed jiġu ppreparati għall-kostruzzjoni tad-DEMO u għall-faċilitajiet relatati inkluża l-IFMIF.

2. IL-KONSULTAZZJONI MAL-PARTIJET INTERESSATI U L-VALUTAZZJONI TA' L-IMPATT

Skond l-Artikolu 46 tat-Trattat Euratom, il-Kummissjoni mexxiet sħarriġ estensiv li kien jinvolvi lill-partijiet interessati rilevanti kollha inkluż is-CCE-FU¹⁴ u l-Assoċjazzjonijiet¹⁵. Billi jittiehed vantaġġ mill-esperjenza miksuba mill-integrazzjoni ta' l-attivitajiet ta' fużjoni fl-Ewropa, b'mod partikolari bil-JET, mill-2001 inbeda dibattitu wiesa'¹⁶. B'mod partikolari s-CCE-FU stabbilixxa gruppi *ad hoc* sabiex il-kwistjoni tkun eżaminata mill-qrib u tkun identifikata l-ħtieġa għal entità legali ġdida b'ambitu li jinkludi l-ITER, l-attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' u x-xogħol bi ppreparazzjoni għall-kostruzzjoni tad-DEMO¹⁷.

Fil-preżentazzjoni tal-proposti għall-FP7, il-Kummissjoni għamlet valutazzjoni ta' l-impatt estensiva bbażata fuq l-indikazzjonijiet mill-partijiet interessati, l-evalwazzjoni interna u esterna u studji oħra, u kontribuzzjonijiet minn esperti Ewropej magħrufa dwar l-evalwazzjoni u l-valutazzjoni ta' l-impatt¹⁸. F'dan il-kuntest tqieset l-importanza tar-riċerka dwar il-fużjoni u ta' l-ITER, u ngħidiet l-attenzjoni li l-istabbiliment ta' programm ta' fużjoni Ewropew integrat b'mod sħiħ huwa mudell għaž-Żona Ewropea għar-Riċerka (ERA).

Il-programm Ewropew ta' fużjoni jiġġenera madwar 2,000 pubblikazzjoni xjentifika kull sena, jappoġġja t-taħriġ avanzat tar-riċerkaturi permezz ta' 4-5 skejjel tas-Sajf u gruppi ta' ħidma kull sena, u jmexxi l-innovazzjoni, it-trasferiment tat-teknoloġija u l-effetti sekondarji, u l-iżvilupp ta' teknoloġiji avanzati permezz ta' numru kbir ta'

¹⁴ Il-Kumitat Konsultattiv għall-Programm Speċifiku ta' Riċerka u ta' Taħriġ tal-Euratom fil-Qasam ta' l-Enerġija Nukleari (il-Fużjoni) (CCE-FU)

¹⁵ "Assoċjazzjonijiet" tirreferi għall-ftehimiet legali (il-Kuntratti ta' Assoċjazzjoni) bejn il-Euratom u l-laboratorji fl-Istati Membri jew fl-Istati Assoċjati għat-twettiq ta' parti mill-programm ta' fużjoni

¹⁶ COM(2003) 215

¹⁷ *Report to the CCE-FU from the Ad-hoc Working Group on ELE/EFEDO* (Ir-Rapport lis-CCE-FU mill-Grupp ta' Hidma *Ad-hoc* dwar l-ELE/EFEDO) EUR (05) CCE-FU 30/3.1

¹⁸ SEG(2005) 430 u wkoll <http://www.cordis.lu/fp7/debate.htm>

kuntatti industrijali.¹⁹ Barra dan, it-tmexxija ta' l-UE f'dan il-qasam issaħħaħ il-kompetittività industrijali f'teknoloġiji relatati (eżempju: kalamiti superkonduktiv).

Skond il-valutazzjoni ta' l-impatt ta' l-FP7, l-investment fir-riċerka, inkluża l-fużjoni, fuq livell Ewropew jibni massa kritika ta' riżorsi, jaqsam l-għarfien u l-faċilitajiet ma' ħafna pajjiżi, jagħti stimolu lit-tixrid tar-riżultati u jipprovdi mekkaniżmu għar-riċerka iktar effiċjenti. Jikseb ukoll impatt sinifikanti, speċjalment għal medda twila ta' żmien, prinċipalment minħabba l-effetti multiplikaturi ekonomiċi. Barra dan, il-kostruzzjoni u l-operazzjoni ITER fl-Ewropa se jkollhom benefiċċji industrijali u ekonomiċi diretti u sostanzjali li se jkabbru l-kompetittività Ewropea u se jsaħħu l-industrija.

Ir-riżultati ta' l-istħarriġ tagħha wasslu lill-Kummissjoni għal opinjoni favorevoli dwar il-proposta li tiġi stabbilita Impriza Kongunta sabiex jitwettqu l-obbligi tal-Euratom fil-konfront ta' l-Organizzazzjoni ITER u għall-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' u għall-preparazzjoni għall-kostruzzjoni tad-DEMO, skond il-mira għal medda twila ta' żmien tal-programm Ewropew ta' riċerka dwar il-fużjoni u ż-żjeda tal-kompetittività industrijali.

3. L-ELEMENTI LEGALI TAL-PROPOSTA

- Sommarju ta' l-Azzjoni Proposta

Il-Ftehim ITER jobbliga lill-Euratom li tistabbilixxi Aġenzija Domestika sabiex tipprovdi l-kontribuzzjoni tagħha għall-Organizzazzjoni ITER. Barra mill-ġestjoni ta' din il-kontribuzzjoni mill-Kummissjoni nfisha, li m'għandux ikun xieraq għal proġett ta' din il-komplexità teknika u ta' dan id-daqs, l-uniku strument legali previst fit-Trattat Euratom huwa l-istabbiliment ta' Impriza Kongunta bbażata fuq id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 45-51, tal-Kapitolu 5 tat-Titolu II tat-Trattat Euratom. L-Impriza Kongunta tal-JET, li ġiet stabbilita taħt l-istess dispożizzjonijiet tat-Trattat, uriet l-effikaċja ta' dan l-istrument legali. Għalhekk filwaqt li tibni fuq din l-esperjenza, il-Kummissjoni qed tippromovi li tiġi stabbilita Impriza Kongunta sabiex jitwettqu l-obbligi tal-Euratom fil-konfront ta' l-Organizzazzjoni ITER u ta' l-attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' u sabiex ikun hemm preparazzjonijiet għall-kostruzzjoni tad-DEMO. Barra dan, il-Kummissjoni tippromovi li tagħti lill-Impriza Kongunta l-vantaġġi previsti fl-Anness III tat-Trattat.

- Il-Bażi Legali

Fl-Artikolu 45 tal-Kapitolu 5 tat-Titolu II, it-Trattat Euratom jipprevedi li *"imprizi li huma ta' importanza fundamentali għall-iżvilupp ta' l-industrija nukleari fil-Komunità jistgħu jiġu stabbiliti bħala Imprizi Kongunti"*. Billi l-Impriza Kongunta se jkollha rwol ċentrali fiż-żamma tal-pożizzjoni strateġika ta' l-Ewropa fir-riċerka dwar il-fużjoni, hemm raġunijiet ċari sabiex wiehed idur għal dan il-kapitolu. Il-Proġett JET ta lill-Komunità esperjenza estensiva fl-istabbiliment, fit-tħaddim u fil-likwidazzjoni ta' Impriza Kongunta bħal din. Il-Kummissjoni għamlet stħarriġ u għandha opinjoni favorevoli dwar dan il-metodu ta' azzjoni propost.

¹⁹

EUR 20229, *"Fusion energy – Moving forward"* ("Enerġija bil-fużjoni – Nimxu 'l Quddiem"), 2003

4. L-IMPLIKAZZJONI BAĠITARJA

Il-prospett finanzjarju leġislativ meħmuż ma' din id-Deċizzjoni jistabbilixxi l-implikazzjonijiet baġitarji u r-rizorsi umani u amministrattivi, u jipprovdi wkoll figuri indikattivi għall-perjodu 2007-2016 u għas-snin ta' wara. Il-kontribuzzjonijiet tal-membri ġew stabbiliti fl-Artikolu 12 ta' l-istatuti u ta' l-Anness II għalihom. Dan ta' l-aħħar jipprovdi qafas ġenerali, li se jiġi stabbilit f'aktar dettall fir-regolament finanzjarju ta' l-Impriza Kongunta.

5. IL-MIŻURI PREPARATORJI

Minbarra l-Artikolu 51 tat-Trattat Euratom, u qabel l-adozzjoni ta' l-istatuti mill-Kunsill, il-Kummissjoni għandha tapplika miżuri preparatorji sabiex ikun żgurat li l-Impriza Kongunta tista' tibda l-attivitajiet tagħha fil-waqt xieraq u b'hekk tonora kemm l-impenji politiċi tagħha kif ukoll l-impenji legali tagħha fil-konfront tal-Ftehim ITER. B'mod partikolari, dawn il-miżuri għandhom jinkludu:

- Li jingħata bidu għall-proċeduri ta' reklutaġġ ta' l-istaff, bla ħsara għall-istabbiliment ta' l-organizzazzjoni u tad-disponibilità baġitarja, sabiex il-ħatra tagħhom tkun tista' ssir malajr kemm jista' jkun wara l-istabbiliment formali ta' l-Impriza Kongunta;
- Li jittiehdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiġu ppreparati abbozzi ta' dokumenti li jinkludu, eż. regolament finanzjarju, regoli ta' proċedura, pjan ta' proġett, ir-regoli dwar id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali, eċċ.;
- Li jittiehdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex ikun żgurat li l-Impriza Kongunta tkun operattiva mill-ewwel gurnata, eż. il-preparazzjoni ta' azzjonijiet ta' xiri, l-iżvilupp ta' sistemi logistiċi, eċċ.

6. SPJEGAZZJONI DETTALJATA TAL-PROPOSTA

Skond il-Konlużjonijiet tal-Kunsill ta' Novembru 2003 u d-deċizzjonijiet sussegwenti mill-awtoritajiet Spanjoli, l-Artikolu 1 ta' l-Istatuti jiddefinixxi l-isem ta' l-Impriza Kongunta u s-sede tagħha f'Barċellona, Spanja. Minbarra l-Euratom, il-Membri ta' l-Impriza Kongunta se jkunu l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea u l-Pajjiżi terzi Assoċjati li kkonkludew ftehimiet ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni u li esprimew ix-xewqa tagħhom li jsiru Membri ta' l-Impriza Kongunta.

L-għanijiet u l-attivitajiet ta' l-Impriza Kongunta ġew stabbiliti fl-Artikoli 2 u 3 ta' l-istatuti rispettivament u huma skond l-istħarriġ li sar mill-Kummissjoni. It-twertiq ta' l-għanijiet relatati mar-rwol ta' l-Impriza Kongunta bħala l-Aġenzija Domestika tal-Euratom għall-ITER għandu l-ogħla prijorità. Il-programm ta' l-attivitajiet bi preparazzjoni għad-DEMO mistenni li jinbena b'mod progressiv.

Lejn it-tmien tal-fażi ta' kostruzzjoni ITER (fi żmien 8-10 snin), għandha ssir evalwazzjoni li tirrivedi l-progress li sar mill-Impriza Kongunta fil-konfront ta' l-għanijiet tagħha. Skond ir-riżultat ta' din l-evalwazzjoni, tista' tiġi proposta modifika ta' l-għanijiet u ta' l-attivitajiet tagħha skond l-Artikolu 21 ta' l-istatuti.

L-Artikolu 4 ta' l-istatuti jikkonferma l-personalità legali ta' l-Impriza Kongunta skond l-Artikolu 49 tat-Trattat. Dan huwa essenzjali sabiex l-Impriza Kongunta tkun tista' tidhol f'kuntatti u twettaq id-diversi kompiti li jkunu fdati lilha b'mod effiċjenti u kif isir fl-industrija.

Il-korpi ta' l-Impriza Kongunta ġew stabbiliti fl-Artikolu 5 ta' l-istatuti bħala l-Bord ta' Tmexxija u d-Direttur, b'ta' l-ewwel ikun meġġun mill-Kumitat Eżekuttiv. Kull Membru huwa rrapprezentat fil-Bord ta' Tmexxija minn żewġ membri sabiex tithallas l-inklużjoni ta' kompetenza xjentifika u teknika. L-attivitajiet tal-Bord iwarjaw mill-hatra tad-Direttur sa l-approvazzjoni tal-programmi ta' hidma u l-baġits assoċjati.

It-tqassim tad-drittijiet tal-vot tal-Membri tal-Bord ġie stabbilit fl-Anness I għall-Istatuti u jintgħazlu fuq il-bażi tas-sistema li tintuża għall-EFDA²⁰. Id-drittijiet tal-vot għall-Membri l-ġodda għandhom jiġu deċiżi billi l-Bord iqis il-ftehimiet ta' kooperazzjoni mal-Euratom. B'dan il-mod, m'għandux ikun hemm il-htieġa li dawn l-istatuti jiġu riveduti kull darba li jissieħbu Membri ġodda kif kien il-każ għall-JET.

Il-membri tal-Kumitat Eżekuttiv jinhatru b'mod kollettiv mill-Bord ta' Tmexxija minn fost persuni b'reputazzjoni magħrufa (l-Artikolu 7). Se jkun meħtieġ li l-Kumitat Eżekuttiv jiltaqa' ta' spiss u l-kompitu ewlieni tiegħu se jkun l-approvazzjoni tal-kuntatti. Sabiex ikun jista' jahdem b'mod effiċjenti, in-numru tal-membri tal-Kumitat Eżekuttiv se jkun ta' 13, b'mill-inqas nofs il-membri jiġu sostitwiti kull sentejn minhabba s-sensittività tal-kompiti tagħhom.

Minhabba l-obbligi legali tal-Euratom li ġew mgħoddija lill-Impriza Kongunta kif ukoll il-volum u l-proporzjon tal-finanzjament Komunitarju involut, biex il-maġġoranza tad-deċiżjonijiet kemm tal-Bord ta' Tmexxija kif ukoll tal-Kumitat Eżekuttiv ikunu validi, għandhom jinkludu l-voti tal-Euratom (l-Artikoli 6 u 7). Il-Bord ta' Tmexxija se jieħu miżuri xierqa u se jiddefinixxi regoli li għandhom jiġġestixxu b'mod adegwat il-konflitti ta' interess potenzjali. Dawn il-miżuri għandhom jiġu applikati wkoll mill-Kumitat Eżekuttiv u mill-Bord(ijiet) tal-Programmi Xjentifiċi.

Id-Direttur, li ġie deskritt fl-Artikolu 8 ta' l-Istatuti, huwa l-kap ta' l-uffiċjali eżekuttivi u r-rapprezentant legali bir-responsabbiltà ta' kuljum għall-Impriza Kongunta. Huwa/hija għandu/ha jiffirma/tiffirma l-kuntratti kollha f'isem l-Impriza Kongunta u għandu/ha jistabbilixxi/tistabbilixxi l-kuntratti ta' l-impjeg ma' l-istaff. Id-Direttur għandu firxa wiesgħa ta' dmirijiet u ta' responsabbiltajiet.

Biex ikunu provduti pariri dwar il-programmi ta' hidma li ġew deskritti fl-Artikolu 11 u biex tkun żgurata l-komplementarjetà xjentifika u teknika ma' attivitajiet oħra li twettqu fil-programm ta' fużjoni tal-Euratom (eż. l-EDFA u l-Assoċjazzjonijiet), l-Artikolu 9 jagħti spazju għal Bord(ijiet) ta' Programmi Xjentifiċi ma' membri li nhatru mill-Bord.

L-istaff kollu se jiġi impjegat skond ir-regoli u r-regolamenti applikabbli għall-uffiċjali u għall-impjegati l-oħra tal-Komunitajiet Ewropej (l-Artikolu 10). Dan huwa

²⁰

Il-Ftehim Ewropew dwar l-Iżvilupp tal-Fużjoni (il-Kuntratt ERB-5035-CT-99-0001 kif emendat l-aħħar bil-FU36-CT-2004-00123)

differenti mis-sitwazzjoni tal-JET fejn żewġ kategoriji ta' staff wasslu biex saru klejms kontra l-Kummissjoni. Barra dan, dawn l-arrangamenti se jagħtu l-possibbiltà lill-Impriza Kongunta li tattira l-personal xjentifiku, tekniku u amministrattiv tal-livell għoli meħtieġ.

Il-prinċipji bażiċi dwar ir-rizorsi ġew stabbiliti fl-Artikolu 12 ta' l-Istatuti. Il-kontribuzzjonijiet fi flus kontanti u l-kontribuzzjonijiet *in natura* mill-Membri għar-rizorsi ta' l-Impriza Kongunta ġew previsti. Minkejja l-fatt li l-Euratom qed tikkontribwixxi l-maġġoranza tar-rizorsi, il-Membri l-oħra se jhallu kontribuzzjoni ta' shubija modesta. Is-somma ta' dawn il-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija mhux se jeċċedu l-10% ta' l-ispejjeż amministrattivi ta' l-Impriza Kongunta u se jkunu kkalkulati fuq il-bażi tal-partiċipazzjoni proporzjonata ta' kull Membru fil-programm ta' fużjoni tal-Euratom kif ġie deskritt fl-Anness II.

Minhabba n-natura speċjalizzata ta' l-attivitajiet tagħha, huma meħtieġa regolamentazzjoni finanzjarja distinta u arrangamenti implimentattivi assoċjati sabiex l-Impriza Kongunta topera kif isir fl-industrija waqt li, fl-istess ħin, jiġu adottati miżuri u kontrolli li jiżguraw ġestjoni finanzjarja soda u jipproteġu l-interessi Komunitarji. Se jsiru provvedimenti għall-kuntratti mogħtija fuq il-bażi tas-sejħiet għall-offerti u tal-kuntratti bil-qsim ta' l-ispejjeż. Il-Bord se jadotta r-regolament finanzjarju, bi ftehim mal-Kummissjoni, skond il-prinċipji fl-Anness III għall-istatuti.

Il-mekkanizmi ta' verifika u ta' superviżjoni ġew deskritti fl-Artikolu 15 u fl-Anness III inklużi: l-istabbiliment ta' unità ta' verifika interna li tirrapporta lid-Direttur, ir-rwol tal-Qorti ta' l-Awdituri għall-eżami tal-kontijiet, u l-miżuri meħtieġa sabiex ikun iffaċilitat l-istħarriġ intern mill-OLAF.

Il-possibbiltà li Membri godda jissieħbu fl-Impriza kif ġie deskritt fil-qosor fl-Artikolu 16 ta' l-Istatuti hija jew minhabba l-adeżjoni tagħhom fil-Euratom, jew bħala Pajjizi terzi Assoċjati li kkonkludew ftehim ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni nukleari kkontrollata u li wrew ix-xewqa tagħhom li jsiru Membri ta' l-Impriza Kongunta.

L-Artikolu 17 jiddefinixxi t-tul ta' żmien ta' l-Impriza Kongunta bħala 35 sena li huwa konsistenti mat-terminu ta' żmien assoċjat mal-kostruzzjoni u l-operazzjoni ITER kif ukoll ma' l-approċċ "mgħaġġel" għall-fużjoni li għandu l-għan li tinkiseb produzzjoni ta' l-elettriku fuq skala kbira f'terminu ta' żmien raġonevoli. Dan il-perjodu jista' jiġi estiż skond il-proċedura li ġiet iddefinita fl-Artikolu 21 ta' l-istatuti.

Spanja, bħala l-istat ospitanti għall-Impriza Kongunta, se tipprovdi s-sit u l-appoġġ minbarra l-vantaġġi li ġew stabbiliti fl-Anness III għat-Trattat u se tkun soġġetta għal ftehim separat bejn l-Impriza Kongunta u Spanja (l-Artikolu 18). Il-bqija ta' l-Artikoli ta' l-Istatuti jipprovdu għal-likwidazzjoni ta' l-Impriza Kongunta, is-sjieda u ċ-ċessjoni tad-drittijiet, l-emendi għall-istatuti u l-arrangamenti għas-soluzzjoni tat-tilwim.

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

li tistabbilixxi l-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp ta' l-Energija mill-Fużjoni u li tikkonferixxi l-vantaġġi fuqha

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika, u b'mod partikolari l-Artikoli 45 sa 49 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni²¹,

Billi:

- (1) Il-Komunità, permezz ta' appoġġ Komunitarju qawwi, kontinwu u koordinat mill-programmi ta' riċerka u taħriġ tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika ("Euratom"), flimkien ma' l-iżvilupp ta' l-għarfien u tal-kapital uman fil-laboratorji nazzjonali tal-fużjoni, holqot programm ta' riċerka dwar il-fużjoni li huwa uniku u integrat kompletament li ha rwol internazzjonali ta' tmexxija fl-iżvilupp tal-fużjoni bħala sors ta' enerġija li potenzjalment huwa bla limiti, mingħajr periklu, sostenibbli, responsabbli mil-lat ambjentali u ekonomikament kompetittiv.
- (2) L-istabbiliment tal-proġett ta' riċerka dwar il-fużjoni tal-*Joint European Torus* (JET) fl-1978²², li ssodisfa jew eċċeda l-għanijiet kollha tad-disinn tiegħu li jinkludu l-wiri tar-rilaxx ta' ammonti sinifikanti ta' enerġija mill-fużjoni b'mod ikkontrollat u li kompli billi kiseb rekords tad-dinja kemm għall-qawwa kif ukoll għall-enerġija mill-fużjoni, wera l-valur mizjud minn l-ippuljar tar-riżorsi u l-kompetenza fuq livell Komunitarju fil-forma ta' Impriza Kongunta.
- (3) Il-Komunità kellha rwol essenzjali fl-iżvilupp ta' proġett internazzjonali dwar il-fużjoni tal-pass li jmiss, l-ITER, li beda fl-1988 bl-Attivitajiet tad-Disinn Kuncettwali²³, kompli fl-1992 bl-Attivitajiet tad-Disinn ta' l-Inġinerija²⁴ li kienu estizi bi tliet snin fl-1998²⁵ u ġew segwiti bit-tieni ftehim fl-1994²⁶ li fl-2001 ipproduċa disinn ta' l-inġinerija dettaljat, komplet u integrat b'mod sħiħ²⁷ ta' facilità ta' riċerka li kellha l-għan li turi l-probabbiltà tal-fużjoni bħala sors ta' enerġija minfejn il-Komunità setgħet tikseb benefiċċji sinifikanti, b'mod partikolari, fil-kuntest li jiġu

²¹ ĠU C , , p. .

²² ĠU L 151, 7.6.1978, p. 10

²³ ĠU L 102, 24.4.1988, p. 31

²⁴ ĠU L 244, 26.8.1992

²⁵ ĠU L 335, 19.12.1998, p. 62

²⁶ ĠU L 114, 05.5.1994, p. 25

²⁷ *Technical Basis for the ITER-FEAT Outline Design 2001* (Il-Bażi Teknika għall-Abbozz tad-Disinn ta' l-ITER-FEAT 2001), Is-Serje ta' Dokumentazzjoni ITER EDA Nru. 19 (Vjenna: IAEA)

żgurati s-sigurtà u d-diversità tal-provvista ta' l-enerġija tagħha għal medda twila ta' żmien.

- (4) Is-seba' partijiet għan-negozjati ITER (il-Euratom, ir-Repubblika tal-Poplu taċ-Ċina, l-Indja, il-Ġappun, il-Korea, ir-Russja u l-Istati Uniti), li jirrappreżentaw iktar minn nofs il-popolazzjoni tad-dinja, ikkonkludew il-Ftehim dwar l-Istabbiliment ta' l-Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Enerġija mill-Fużjoni għall-Implimentazzjoni Kongunta tal-Proġett ITER²⁸ (li minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ "Il-Ftehim ITER") li jistabbilixxi l-Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Enerġija mill-Fużjoni (li minn hawn 'il quddiem se tissejjaħ "l-Organizzazzjoni ITER") bil-kwartieri generali f'St. Paul-lez-Durance (Franza).
- (5) Il-Ftehim ITER jesigi li l-partijiet kollha jipprovdu kontribuzzjonijiet għall-Organizzazzjoni ITER permezz ta' entitajiet legali xierqa li jissejju "Aġenziji Domestiċi". Sabiex il-konstruzzjoni ITER tkun tista' tinbeda minghajr dewmien u peress illi l-Euratom, bħala l-parti ospitanti, se jkollha responsabbiltajiet speċjali inklużi l-ikbar sehem mill-kontribuzzjonijiet u l-preparazzjoni tas-sit, l-Aġenzija Domestika tal-Euratom għandha tiġi stabbilita kemm jista' jkun malajr.
- (6) Il-Euratom u l-Ġappun ikkonkludew Ftehim bilaterali għall-Implimentazzjoni Kongunta ta' l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'²⁹ (li minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ "il-Ftehim ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Ġappun") li jistabbilixxi attivitajiet komplementari u kongunti ta' riċerka dwar il-fużjoni bħala parti minn "Approċċ Aktar Wiesa'" lejn ir-realizzazzjoni mgħaġġla ta' l-enerġija mill-fużjoni li giet miftiehma matul in-negozjati dwar il-Ftehim ITER. Il-Ftehim ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Ġappun jipprevedi li Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' bħal dawn għandhom isiru mill-Euratom permezz ta' l-Aġenzija Domestika tal-Euratom bħala l-Aġenzija Implimentattiva.
- (7) Sabiex jinkisbu l-akbar sinerġija u ekonomija fil-kobor, l-Aġenzija Domestika tal-Euratom, fil-kuntest ta' l-approċċ mgħaġġel għall-fużjoni li gie eżaminat minn grupp ta' esperti indipendenti fuq it-talba tal-Ministri tar-Riċerka matul il-Presidenza Belġjana³⁰, għandha timplimenta wkoll programm ta' attivitajiet għal medda twila ta' żmien sabiex ikun hemm preparazzjoni għall-konstruzzjoni ta' reatturi tal-fużjoni ta' dimostrazzjoni u faċilitajiet relatati sabiex tkun irrinforzata l-kompetittività industrijali Ewropea f'dan ir-rigward.
- (8) Fil-Konklużjonijiet tiegħu tas-26-27 ta' Novembru 2003, il-Kunsill, permezz ta' deċiżjoni unanima, awtorizza lill-Kummissjoni sabiex tressaq lil Franza bħala l-istat ospitanti ITER, lil Cadarache bħala s-sit ta' l-ITER u ddecieda li l-Aġenzija Domestika għall-Euratom għandha tkun fi Spanja³¹.

²⁸ GU C , , p. .

²⁹ GU C , , p. .

³⁰ Il-Konklużjonijiet tal-Laqgħa ta' l-Esperti dwar l-Approċċ Mgħaġġel għall-Fużjoni (*Fusion Fast Track Experts Meeting*) li saret fis-27 ta' Novembru 2001

³¹ Il-Konklużjonijiet ta' l-2547 Kunsill dwar il-Kompetittività is-26-27 ta' Novembru 2003 15397/03

- (9) L-importanza fundamentali tal-Proġett ITER u ta' l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa', sabiex jiġi kkontrollat l-użu tal-fużjoni bħala sors ta' l-enerġija li huwa potenzjalment bla limiti, mingħajr periklu, sostenibbli, responsabbli mil-lat ambjentali u kompetittiv ekonomikament twassal biex ikun meħtieġ li tiġi stabbilita Aġenzija Domestika tal-Euratom fil-forma ta' Impriza Kongunta kif previst fil-Kapitolu 5 tat-Trattat Euratom.
- (10) L-Impriza Kongunta, li għandha tkun responsabbli għall-attivitajiet ta' riċerka pubblika ta' interess Ewropew u internazzjonali, u li għandha twettaq l-impenji skond il-ftehimiet internazzjonali, għandha titqies bħala organizzazzjoni internazzjonali fi hdan it-tifsira tat-tieni inċiż ta' l-Artikolu 15(10) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dhul mill-bejgħ ⁽³²⁾, it-tieni inċiż ta' l-Artikolu 23(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/12/KEE tal-25 ta' Frar 1992 dwar l-arrangamenti ġenerali għall-prodotti soġġetti għad-dazju tas-sisa u dwar iż-żamma, ċaqliq u mmonitorjar ta' dan it-tip ta' prodotti⁽³³⁾, l-Artikolu 22 tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 li tikkordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi ta' l-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali⁽³⁴⁾, u l-Artikolu 15 tad-Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 fuq koordinazzjoni ta' proċeduri għall-ġoti ta' kuntratti għal xogħolijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi⁽³⁵⁾.
- (11) Soġġetta għall-konsultazzjoni minn qabel mal-Kummissjoni, l-Impriza Kongunta għandu jkollha regolament finanzjarju distint ibbażat fuq il-prinċipji tar-regolament finanzjarju ta' qafas ⁽³⁶⁾ (li minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ "ir-Regolament Finanzjarju ta' Qafas") li jqis il-htigijiet operattivi speċifiċi tagħha li jinqalghu, b'mod partikolari, mill-obbligi internazzjonali tagħha.
- (12) Sabiex tiġi msahha l-kooperazzjoni internazzjonali fir-riċerka, l-Impriza Kongunta għandha tkun miftuha għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi li kkonkludew ftehimiet ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni nukleari li jassoċjaw il-programmi rispettivi tagħhom mal-programmi tal-Euratom.
- (13) Il-proposta għad-Deċiżjoni tal-Kunsill għas-seba' programm ta' qafas tal-Komunità Ewropea ta' l-Enerġija Atomika (Euratom) għar-riċerka nukleari u għall-attivitajiet ta' taħriġ (2007 sa 2011)⁽³⁷⁾, u l-Programm speċifiku li jimplimenta dak il-programm ta' qafas ⁽³⁸⁾ (li minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ "FP7") tpoġġi lill-ITER fiċ-ċentru ta' l-istrategija Ewropea għall-fużjoni u tagħmel provvediment għall-kontribuzzjoni tal-Euratom, permezz ta' l-Impriza Kongunta fil-konfront ta' l-Organizzazzjoni ITER, l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' u attivitajiet oħra relatati minhabba l-preparazzjoni għar-reatturi tal-fużjoni ta' dimostrazzjoni.

³² ĠU L 145, 13.6.1977, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2001/115/KE (ĠU L 15, 17.1.2002, p. 24).

³³ ĠU L 76, 23.3.1992, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2000/47/KE (ĠU L 193, 29.7.2000, p. 73).

³⁴ ĠU L 134, 30.4.2004, p. 1

³⁵ ĠU L 134, 30.4.2004, p. 14

³⁶ ĠU L 357 31.12.2002; p. 72

³⁷ COM(2006) 364

³⁸ COM(2005) 445

- (14) Il-htieġa li jiġu żgurati kondizzjonijiet ta' impjieg stabbli u trattament ugwali ta' l-istaff, filwaqt li titqies l-esperjenza miksuba mill-Impriza Kongunta tal-JET, sabiex jiġi attirat staff xjentifiku u tekniku speċjalizzat ta' l-oġġla kalibru, teħtieġ l-applikazzjoni tar-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej, il-Kondizzjonijiet ta' Impjieg ta' Impjegati Ohra tal-Komunitajiet Ewropej, li ġew stabbiliti bir-Regolament (KEE, Euratom, ECSC) Nru. 259/68⁽³⁹⁾ lill-istaff kollu li ġie rreklutat mill-Impriza Kongunta.
- (15) Meta jitqies li l-Impriza Kongunta mhix iddisinjata sabiex tissodisfa skop ekonomiku u hija responsabbli biex tkun ġestita l-parteċipazzjoni tal-Euratom fi proġetti internazzjonali ta' riċerka ta' interess pubbliku, huwa meħtieġ għat-tweġġiq tal-kompiti tagħha li l-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Komunitajiet Ewropej tat-8 ta' April 1965⁽⁴⁰⁾ għandu japplika għall-Impriza Kongunta, għad-Direttur u għall-istaff tagħha.
- (16) Minhabba n-natura partikolari ta' l-attivitajiet ta' l-Impriza Kongunta u l-importanza tagħha għall-iżvilupp tar-riċerka dwar il-fużjoni u sabiex tkun promossa ġestjoni soda u ekonomika tal-fondi pubbliċi li għandhom jiġu provduti lill-Impriza Kongunta, il-vantaġġi kollha previsti fl-Anness III għat-Trattat għandhom jingħataw lill-Impriza Kongunta.
- (17) Meta jitqiesu d-drittijiet u l-obbligi tal-Komunità skond il-Kapitolu 2 tat-Titolu II tat-Trattat dwar it-tixrid ta' l-informazzjoni, l-Impriza Kongunta għandha tagħmel l-arrangamenti xierqa f'dak ir-rigward mal-Kummissjoni.
- (18) Għandu jiġi konkluż ftehim ta' l-ospitant bejn l-Impriza Kongunta u Spanja dwar l-akkomodazzjoni ta' l-uffiċċju, il-privileġġi u l-immunitajiet u l-appoġġ l-ieħor li Spanja għandha tipprovdi lill-Impriza Kongunta.
- (19) Din id-Deciżjoni tqis ir-riżultat ta' l-istħarriġ li twettqet mill-Kummissjoni u, b'mod partikolari, l-opinjoni pożittiva tal-Kumitat Konsultattiv għall-Programm Speċifiku dwar ir-Riċerka u t-Taħriġ tal-Euratomn fil-Qasam ta' l-Enerġija Nukleari (Fużjoni) dwar il-proposti,

ADOTTA DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

L-istabbiliment ta' Impriza Kongunta

1. L-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp ta' l-Enerġija mill-Fużjoni (Fusion for Energy) (li minn hawn 'il quddiem se tissejjah "l-Impriza Kongunta") b'dan qed tiġi stabbilita għal perjodu ta' 35 sena.
2. Il-kompiti ta' l-Impriza Kongunta għandhom ikunu kif ġej:

³⁹ ĠU 56, 4.3.1968, p. 1. Kif emendat bir-Regolament (KE, Euratom) Nru 723/2004 (ĠU L 124, 27.4.2004)

⁴⁰ ĠU L 152, 13.7.1967, p.13, kif emendat bit-Trattat ta' Amsterdam u t-Trattat ta' Nizza

- (a) li tipprovdi l-kontribuzzjoni tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika ("Euratom") lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Energija mill-Fużjoni;
 - (b) li tipprovdi l-kontribuzzjoni tal-Euratom lill-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Ġappun għar-realizzazzjoni mgħaġġla ta' l-enerġija mill-fużjoni;
 - (c) li timplimenta programm ta' attivitajiet bi preparazzjoni għall-konstruzzjoni ta' reattur ta' dimostrazzjoni tal-fużjoni u ta' faċilitajiet relatati inkluża l-Faċilità Internazzjonali għall-Irradjazzjoni tal-Materjali tal-Fużjoni.
3. L-Impriza Kongunta għandu jkollha s-sede tagħha f'Barċellona fi Spanja.
4. L-Impriza Kongunta għandha titqies bħala organizzazzjoni internazzjonali fi hdan it-tifsira tat-tieni inċiż ta' l-Artikolu 15(10) tad-Direttiva 77/388/KEE, tat-tieni inċiż ta' l-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 92/12/KEE, ta' l-Artikolu 22 tad-Direttiva 2004/17/KE u ta' l-Artikolu 15 tad-Direttiva 2004/18/KE.

Artikolu 2

Il-Membri

L-Impriza Kongunta għandu jkollha l-Membri li ġejjin:

- (a) il-Euratom;
- (b) l-Istati Membri tal-Euratom;
- (c) il-pajjiżi terzi li kkonkludew ftehim ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni nukleari kkontrollata li jassoċjaw il-programmi ta' riċerka rispettivi tagħhom mal-programmi tal-Euratom u li esprimew ix-xewqa tagħhom li jsiru Membri ta' l-Impriza Kongunta.

Artikolu 3

L-Istatuti

L-Istatuti ta' l-Impriza Kongunta, kif ġew stabbiliti fl-Anness, b'dan qed jiġu adottati.

Artikolu 4

Il-Finanzjament

1. Ir-rizorsi meħtieġa biex l-Impriza Kongunta twettaq il-kompiti tagħha għandhom jiġu determinati kif ġej:

- (a) fir-rigward tal-kompiti li jissemmew fl-Artikolu 1(2)(a), skond il-Ftehim dwar l-Istabbiliment ta' Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Energija mill-Fużjoni għall-Implimentazzjoni Kongunta tal-Proġett ITER;
- (b) fir-rigward tal-kompiti li jissemmew fl-Artikolu 1(2)(b), skond il-Ftehim bilaterali għall-Implimentazzjoni Kongunta ta' l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa';
- (c) fir-rigward tal-kompiti li jissemmew fl-Artikolu 1(2)(c), skond il-programmi ta' riċerka u ta' taħriġ li ġew adottati skond l-Artikolu 7 tat-Trattat.
2. Ir-rizorsi ta' l-Impriza Kongunta għandhom jikkonsistu f'kontribuzzjoni mill-Euratom, f'kontribuzzjonijiet mill-Istat ospitant ITER, fil-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija u f'kontribuzzjonijiet volontarji mill-Membri ta' l-Impriza Kongunta għajr għall-Euratom, u rizorsi addizzjonali.
3. Ir-rizorsi totali indikattivi li jitqiesu meħtieġa għall-Impriza Kongunta skond il-paragrafu 1 għandhom ikunu ta' EUR 9,653 miljun⁴¹. Id-dettalji ta' din is-somma huma kif ġej (f'miljuni ta' EUR):

2007 - 2016		2017 - 2041		2007 - 2041 Total
	li minnhom 2007-2011		Valuri kostanti	
4,127	1,717	5,526	3,544	9,653

4. Il-kontribuzzjoni totali indikattiva mill-Euratom għar-rizorsi li jissemmew fil-paragrafu 3 għandha tkun ta' EUR 7,649 miljun, li minnhom massimu ta' 15 % għandu jmur għan-nefqa amministrattiva. Id-dettalji ta' din is-somma huma kif ġej (f'miljuni ta' EUR):

2007 - 2016		2017 - 2041		2007 - 2041 Total
	li minnhom FP7 (2007- 2011)		Valuri kostanti	
3,147	1,290	4,502	2,887	7,649

Artikolu 5

Ir-Regolament Finanzjarju

1. L-Impriza Kongunta għandu jkollha regolament finanzjarju distint ibbażat fuq il-prinċipji tar-Regolament Finanzjarju ta' Qafas. Tista' ma ssegwix ir-Regolament

⁴¹ Il-figuri kollha li ntwerew huma espressi f'valuri korrenti sakemm mhux iddikjarat mod ieħor u bla hsara għall-adozzjoni tal-baġits korrispondenti għall-programmi Komunitarji ta' riċerka u ta' taħriġ skond l-Artikolu 7 tat-Trattat.

Finanzjarju ta' Qafas fejn il-htigijiet operattivi speċifiċi ta' l-impriża kongunta jehtiegu dan, u bil-kundizzjoni li tikkonsulta minn qabel lill-Kummissjoni.

2. L-Impriża Kongunta għandha tistabbilixxi servizz ta' verifika interna tagħha stess.
3. L-awtorizzazzjoni għall-implimentazzjoni tal-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-baġit ta' l-Impriża Kongunta għandu jingħata mill-Parlament Ewropew, fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Kunsill, skond proċedura distinta għall-awtorizzazzjoni generali.
4. Il-kontijiet ta' l-Impriża Kongunta għandhom jiġu kkonsolidati mal-kontijiet tal-Kummissjoni.

Artikolu 6

L-Istaff

Ir-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-Uffiċjali u l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjeg ta' Impjegati Ohra tal-Komunitajiet Ewropej, kif ukoll ir-regoli li ġew adottati b'mod kongunt mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea għall-iskopijiet ta' l-applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti ta' l-Istaff, għandhom japplikaw għall-istaff ta' l-Impriża Kongunta.

Artikolu 7

Il-Privileġġi u l-Immunitajiet

Għall-Impriża Kongunta, għad-Direttur u għall-Istaff tagħha għandu japplika l-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Komunitajiet Ewropej.

Artikolu 8

Il-Vantaġġi

1. L-Istati Membri għandhom jagħtu l-vantaġġi kollha previsti fl-Anness III għat-Trattat lill-Impriża Kongunta fi hdan l-ambitu ta' l-attivitajiet uffiċjali tagħha, sakemm iddum teżisti l-Impriża Kongunta..
2. L-Istati Membri għandhom ukoll jagħtu lill-Impriża Kongunta eżenzjonijiet mit-taxxi indiretti kollha li tista' tkun obbligata thallas.

Artikolu 9

Ir-Responsabbiltà

1. Ir-responsabbiltà kuntrattwali ta' l-Impriza Kongunta għandha tkun irregolata mid-dispożizzjonijiet kuntrattwali rilevanti u mil-ligi applikabbli għall-kuntratt ikkonċernat.
2. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandu jkollha l-guriżdizzjoni li tiddeċiedi skond kwalunkwe klawnsola ta' arbitraġġ li tinsab f'kuntratt li gie konkluz mill-Impriza Kongunta.
3. Fil-każ ta' responsabbiltà mhux kuntrattwali, l-Impriza Kongunta għandha, skond il-prinċipji generali li huma komuni għal-ligijiet ta' l-Istati Membri, tagħmel tajjeb għal kwalunkwe ħsara li giet ikkaġunata mill-uffiċjali tagħha waqt il-qadi ta' dmirijiethom.
4. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandu jkollha guriżdizzjoni fuq it-tilwimiet relatati ma' kumpens għal ħsara bħal din.
5. Kwalunkwe pagament mill-Impriza Kongunta fejn għandha x'taqsam ir-responsabbiltà li tissemma fil-paragrafi 1 u 2 u l-ispejjeż u l-infiq li saru b'konnessjoni magħha għandhom jitqiesu bħala nefqa ta' l-Impriza Kongunta u għandhom jiġu koperti mir-rizorsi ta' l-Impriza Kongunta.

Artikolu 10

It-Tixrid ta' l-Informazzjoni

L-Impriza Kongunta għandha tiftiehem mal-Kummissjoni dwar dispożizzjonijiet xierqa li se jhallu lill-Komunità teżercita d-drittijiet u l-obbligi tagħha skond il-Kapitolu 2 tat-Titolu II tat-Trattat.

Artikolu 11

Il-ftehim ta' l-ospitant

Għandu jiġi konkluz ftehim ta' l-ospitant bejn l-Impriza Kongunta u Spanja fi żmien tliet xhur wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Deċiżjoni.

Artikolu 12

Id-Dhul fis-Seħh

Din id-Deċiżjoni għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin ġurnata wara dik tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*

**L-ANNESS TAL-PROPOSTA GHAL DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL
L-ISTATUTI TA' L-IMPRIŻA KONGUNTA EWROPEA GHALL-ITER U GHALL-
IŻVILUPP TA' L-ENERĠIJA MILL-FUŻJONI (FUSION FOR ENERGY)**

Artikolu 1

L-Isem, is-Sede, il-Membri

1. L-isem ta' l-Impriza Kongunta għandu jkun "l-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp ta' l-Enerġija mill-Fużjoni (Fusion for Energy)" (li minn hawn 'il quddiem se tissejjah "l-Impriza Kongunta").
2. Is-sede ta' l-Impriza Kongunta għandha tkun f'Barcellona fi Spanja.
3. L-Impriza Kongunta għandu jkollha l-Membri li ġejjin:
 - (a) il-Komunità Ewropea ta' l-Enerġija Atomika (li minn hawn 'il quddiem se tissejjah "il-Euratom");
 - (b) l-Istati Membri tal-Euratom;
 - (c) il-pajjiżi terzi li kkonkludew ftehim ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni nukleari kkontrollata li jassoċjaw il-programmi ta' riċerka rispettivi tagħhom mal-programmi tal-Euratom u li esprimew ix-xewqa tagħhom li jsiru Membri ta' l-Impriza Kongunta (li minn hawn 'il quddiem se jissejhu "Pajjiżi terzi Assoċjati")

Artikolu 2

L-għanijiet

1. L-għanijiet ta' l-Impriza Kongunta għandhom ikunu:
 - (a) li tipprovdi l-kontribuzzjoni tal-Euratom lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Enerġija mill-Fużjoni ("l-Organizzazzjoni ITER"), skond il-Ftehim dwar l-Istabbiliment ta' Organizzazzjoni Internazzjonali ITER ta' l-Enerġija mill-Fużjoni għall-Implimentazzjoni Kongunta tal-Proġett ITER ta' ... ("il-Ftehim ITER");
 - (b) li tipprovdi l-kontribuzzjoni tal-Euratom għall-attivitajiet ta' l-approċċ aktar wiesa' mal-Ġappun għar-realizzazzjoni mgħaġġla ta' l-enerġija mill-fużjoni ("Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'"), skond il-Ftehim bilaterali għall-Implimentazzjoni Kongunta ta' l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' ("il-Ftehim ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Ġappun");
 - (c) li timplimenta programm ta' attivitajiet bi preparazzjoni għall-kostruzzjoni ta' reattur tal-fużjoni ta' dimostrazzjoni u ta' faċilitajiet relatati inkluża l-Faċilità Internazzjonali għall-Irradjazzjoni tal-Materjali tal-Fużjoni (IFMIF).

L-attivitajiet

1. Bħala l-Aġenzija Domestika tal-Euratom għall-ITER, l-Impriża Kongunta għandha twettaq l-obbligi tal-Euratom fil-konfront ta' l-Organizzazzjoni ITER skond kif inhu ddefinit fi, u sakemm idum, il-Ftehim ITER. B'mod partikolari, għandha:
 - (a) tissorvelja l-preparazzjoni tas-sit tal-Proġett ITER;
 - (b) tipprovdi l-komponenti, it-tagħmir, il-materjal u r-rizorsi l-oħra lill-Organizzazzjoni ITER;
 - (c) tiġġestixxi l-arrangamenti tax-xiri vis-à-vis l-Organizzazzjoni ITER u b'mod partikolari, il-proċeduri assoċjati ta' l-assigurazzjoni tal-kwalità;
 - (d) tipprepara għal u tikkordina l-partecipazzjoni tal-Euratom fl-esplorazzjoni xjentifika u teknika tal-Proġett ITER;
 - (e) tipprovdi għall-implimentazzjoni ta' l-attivitajiet ta' riċerka u żvilupp xjentifiċi u teknoloġiċi b'appoġġ għall-kontribuzzjoni tal-Euratom għall-Organizzazzjoni ITER;
 - (f) tipprovdi l-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Euratom lill-Organizzazzjoni ITER;
 - (g) tipprovdi l-arrangamenti sabiex ir-rizorsi umani jsiru disponibbli għall-Organizzazzjoni ITER;
 - (h) ikollha konnessjoni ma' l-Organizzazzjoni ITER u twettaq kwalunkwe attività oħra biex il-Ftehim ITER j avvanza.
2. Bħala l-Aġenzija Implimentattiva fil-kuntest tal-Ftehim ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Ġappun, l-Impriża Kongunta għandha twettaq l-obbligi tal-Euratom għall-implimentazzjoni ta' l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'. B'mod partikolari, għandha:
 - (i) tipprovdi l-komponenti, it-tagħmir, il-materjal u r-rizorsi l-oħra għall-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'.
 - (j) tipprepara għal u tikkordina l-partecipazzjoni tal-Euratom fl-implimentazzjoni ta' l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa';
 - (k) tipprovdi għall-implimentazzjoni ta' l-attivitajiet ta' riċerka u żvilupp xjentifiċi u teknoloġiċi;
 - (l) tipprovdi l-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Euratom lill-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa';
 - (m) tipprovdi l-arrangamenti sabiex ir-rizorsi umani jsiru disponibbli għall-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa';

- (n) twettaq kwalunkwe attività oħra li hija meħtieġa sabiex jiġu sodisfatti l-obbligi tal-Euratom biex il-Ftehim ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Ġappun javvanza.
3. Bi preparazzjoni għall-kostruzzjoni ta' reattur ta' dimostrazzjoni tal-fużjoni u ta' facilitajiet relatati inkluża l-Facilità Internazzjonali għall-Irradjazzjoni tal-Materjali tal-Fużjoni (IFMIF), l-Impriza Kongunta għandha timplimenta programm ta' attivitajiet ta' riċerka, żvilupp u disinn li mhum iex l-ITER u l-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'.
4. Tidhol għal kwalunkwe attività oħra biex ikunu avvanzati l-għanijiet ġenerali li ġew stabbiliti fl-Artikolu 2, inklużi l-attivitajiet sabiex titqajjem il-kuxjenza pubblika dwar l-Impriza Kongunta u l-missjoni tagħha.

Artikolu 4

Il-Personalità Legali

L-Impriza Kongunta għandu jkollha personalità legali. Fit-territorju ta' kull wieħed mill-Membri tagħha, għandha tgawdi l-aktar kapacià legali estensiva li tingħata lil persuni legali skond il-liġijiet rispettivi tagħhom. B'mod partikolari, tista' tikkonkludi kuntratti, tikseb liċenzji, takkwista jew tbigh proprjetà mobbli u immobbli, tissellef u tkun parti għal proċeduri legali.

Artikolu 5

Il-Korpi

1. Il-korpi ta' l-Impriza Kongunta għandhom ikunu il-Bord ta' Tmexxija u d-Direttur.
2. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jkun meġġun mill-Kumitat Eżekuttiv skond l-Artikolu 7.
3. Il-Bord ta' Tmexxija u d-Direttur għandhom ifittxu l-pariri mill-Bord(ijiet) tal-Programmi Xjentifiċi skond l-Artikolu 9.

Artikolu 6

Il-Bord ta' Tmexxija

1. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jkun responsabbli għas-superviżjoni ta' l-Impriza Kongunta biex tikseb l-għanijiet tagħha li ġew stabbiliti fl-Artikolu 2 u għandu jiżgura kollaborazzjoni mill-qrib bejn l-Impriza Kongunta u l-Membri tagħha fl-implimentazzjoni ta' l-attivitajiet tagħha.
2. Fil-Bord ta' Tmexxija, kull Membru ta' l-Impriza Kongunta għandu jkun irrappreżentat minn żewġ membri, b'wieħed minnhom għandu jkollu kompetenza xjentifika u teknika fl-oqsma relatati ma' l-attivitajiet ta' l-Impriza Kongunta.

3. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jagħmel rakkomandazzjonijiet u jiehu deċiżjonijiet dwar kwalunkwe mistoqsija, materja jew kwistjoni fi ħdan l-ambitu ta' u skond dawn l-Istatuti. B'mod partikolari, il-Bord ta' Tmexxija għandu:
- (a) jadotta bidliet fis-sistema u fid-drittijiet tal-vot u jiddetermina d-drittijiet tal-vot tal-Membri l-ġodda fuq proposta mill-Euratom;
 - (b) japprova proposti għal emendi għal dawn l-istatuti;
 - (c) jiddeċiedi dwar il-kwistjonijiet kollha li jiġu riferiti lilu mill-Kumitat Eżekuttiv;
 - (d) jahtar il-President u l-membri tal-Kumitat Eżekuttiv;
 - (e) jadotta l-pjan ta' proġett, il-programmi ta' ħidma, pjan ta' l-istimi tar-riżorsi il-pjan ta' l-istabbiliment ta' l-istaff kif ukoll il-pjan ta' politika dwar l-istaff;
 - (f) jadotta l-baġit annwali u japprova l-kontijiet annwali skond ir-regolament finanzjarju;
 - (g) jeżerċita s-setgħat li jissemmwew fl-Artikolu 10(3) fir-rigward tad-Direttur;
 - (h) japprova l-istruttura organizzattiva bażika ta' l-Impriża Kongunta;
 - (i) jadotta r-regolament finanzjarju u r-regoli implimentattivi tiegħu fil-konfront ta' l-Impriża Kongunta skond l-Artikolu 13(1);
 - (j) jadotta d-dispożizzjonijiet implimentattivi li jissemmwew fl-Artikolu 10(2) u fl-Artikolu 10(4) fir-rigward ta' l-istaff;
 - (k) jadotta regoli implimentattivi sabiex ir-riżorsi umani jsiru disponibbli għall-Organizzazzjoni ITER u għall-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa';
 - (l) jadotta u japplika miżuri u linji ta' gwida sabiex jiġġieled kontra l-frodi, l-irregolaritijiet u jiġġestixxi l-kunflitti ta' interess potenzjali;
 - (m) japprova l-ftehim ta' l-ospitant bejn l-Impriża Kongunta u Spanja (li minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ "l-Istat Ospitanti");
 - (n) jiddeċiedi dwar kwalunkwe akkwist, bejgħ u ipotekar ta' art u dwar drittijiet ohra għal proprjetà ta' beni immobbli, kif ukoll dwar l-ġhoti ta' kwalunkwe plegg jew garanzija, ix-xiri ta' ishma minn impriži jew istituzzjonijiet ohra, u l-jew il-kisba ta' self;
 - (o) japprova l-konkluzjoni ta' ftehimiet jew arrangamenti dwar il-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' istituzzjonijiet, impriži jew persuni ta' pajjiżi terzi jew ma' organizzazzjonijiet internazzjonali;
 - (p) japprova r-rapporti ta' attività annwali dwar il-progress ta' l-Impriża Kongunta fejn għandhom x'jaqsmu l-programmi ta' ħidma u r-riżorsi tagħha;

- (q) jadotta regoli dwar il-politika industrijali, id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali u t-tixrid ta' l-informazzjoni bi ftehim mal-Kummissjoni Ewropea (li minn hawn 'il quddiem se tissejjah "il-Kummissjoni");
 - (r) jistabbilixxi l-Bord(ijiet) tal-Programmi Xjentifiċi u jahtar il-membri tiegħu(tagħhom):
 - (s) jeżerċita tali setgħat oħra u jwettaq tali funzjonijiet oħra, inkluż il-istabbiliment ta' korpi sussidjarji, kif ikun meħtieġ għall-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu biex ikunu avvanzati l-għanijiet tiegħu.
4. Id-drittijiet tal-vot tal-Membri ta' l-Impriza Kongunta għandhom ikunu kif ġie stabbilit fl-Anness I. Il-voti ta' kull Membru għandhom ikunu indiviżibbli.
 5. Id-deċiżjonijiet mill-Bord ta' Tmexxija dwar il-funzjonijiet li ġew deskritti fil-paragrafu 3(a) u (b) għandhom jehtiegu l-unanimità.

Id-deċiżjonijiet mill-Bord ta' Tmexxija dwar il-funzjonijiet li ġew deskritti fil-paragrafu 3(c) sa (n) għandhom jehtiegu maġġoranza ta' żewġ terzi tal-voti totali.

Sakemm ma jkunx iddikjarat mod iehor, id-deċiżjonijiet l-oħra kollha tal-Bord tat-Tmexxija għandhom jehtiegu maġġoranza sempliċi tal-voti totali.

Sabiex id-deċiżjonijiet li ttiehdu b'vot maġġoritarju jkunu validi, il-maġġoranza għandha tinkludi l-voti tal-Euratom.
 6. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jeleġġi l-President tiegħu minn fost il-membri tiegħu fuq proposta mill-Euratom. Għandu jservi għal term ta' sentejn u jista' jerga' jiġi elett darba.
 7. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jiltaqa' meta jitlaqqa' mill-President, għall-inqas darbtejn fis-sena. Il-Bord ta' Tmexxija jista' jitlaqqa' wkoll fuq it-talba ta' maġġoranza sempliċi tal-membri tiegħu, jew fuq it-talba tad-Direttur jew tal-Euratom. Normalment il-laqgħat għandhom isiru fis-sede ta' l-Impriza Kongunta.
 8. Sakemm ma jiġix deċiż mod iehor f'każi partikolari, id-Direttur ta' l-Impriza Kongunta u l-President tal-Kumitat Eżekuttiv għandhom jipparteċipaw fil-laqgħat tal-Bord ta' Tmexxija.
 9. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu u għandu japprova r-regoli ta' proċedura tal-Kumitat Eżekuttiv b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-voti totali.

Artikolu 7

Il-Kumitat Eżekuttiv

1. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jgħin lill-Bord ta' Tmexxija fil-preparazzjoni tad-deċiżjonijiet tiegħu u għandu jidhol għal kwalunkwe komputu iehor li l-Bord ta' Tmexxija jista' jiddelagalu.

2. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jkun kompost minn tlettax-il membru mahtur mill-Bord ta' Tmexxija minn fost persuni ta' reputazzjoni magħrufa u b'esperjenza professjonali fi kwistjonijiet xjentifiċi, tekniċi u finanzjarji rilevanti għall-funzjonijiet li ġew f'dan l-Artikolu. Membru wieħed tal-Kumitat Eżekuttiv se jirrappreżenta lill-Euratom.
3. B'mod partikolari, il-Kumitat Eżekuttiv għandu:
 - (a) japprova l-għoti ta' kuntratti skond ir-regolament finanzjarju;
 - (b) jikkummenta u jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Bord ta' Tmexxija dwar il-proposta għall-pjan tal-proġett, għall-programmi ta' ħidma, għall-pjan ta' l-istimi tar-riżorsi, il-baġit annwali u l-kontijiet li jkunu ġew imfassla mid-Direttur;
 - (c) jissottometti lill-Bord ta' Tmexxija, f'kazijiet li ġew iġġustifikati b'mod xieraq, deċiżjonijiet dwar l-għoti ta' kuntratti jew kwalunkwe deċiżjoni oħra f'data lila.
4. Kull membru tal-Kumitat Eżekuttiv għandu jkollu vot wieħed.
5. Sakemm ma jkunx iddikjarat mod ieħor, id-deċiżjonijiet mill-Kumitat Eżekuttiv għandhom jehtiegu maġġoranza ta' disa' voti favur, inkluż il-vot tal-Euratom.
6. Il-mandat tal-membri tal-Kumitat Eżekuttiv għandu jkun ta' sentejn li jista' jiġġedded darba. Kull sentejn għall-inqas nofs il-membri għandhom jiġu sostitwiti.
7. Ma' l-iskadenza tal-mandat tagħhom, il-membri għandhom jibqgħu jservu sakemm tiġi mġedda l-ħatra tagħhom jew sakemm jiġu sostitwiti. Jekk membru jirriżenja, għandu jibqa' jservi sakemm jiġi sostitwit.
8. Il-President tal-Kumitat Eżekuttiv għandu jinħatar mill-Bord ta' Tmexxija għal perjodu ta' sentejn, li jista' jiġġedded darba.
9. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jiltaqqa' meta jitlaqqa' mill-President, għall-inqas sitt darbiet fis-sena. Il-Kumitat Eżekuttiv jista' jitlaqqa' wkoll fuq it-talba ta' mill-inqas tliet membri, jew fuq it-talba tad-Direttur jew tal-Euratom. Normalment il-laqgħat għandhom isiru fis-sede ta' l-Impriża Kongunta.
10. Il-President tal-Kumitat Eżekuttiv għandu jipparteċipa fil-laqgħat tal-Bord ta' Tmexxija, sakemm il-Bord ta' Tmexxija ma jiddecidix mod ieħor.
11. Bla ħsara għall-approvazzjoni minn qabel tal-Bord ta' Tmexxija, il-Kumitat Eżekuttiv għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu.

Artikolu 8

Id-Direttur

1. Id-Direttur għandu jkun il-kap ta' l-uffiċjali eżekuttivi responsabbli mill-ġestjoni ta' kuljum ta' l-Impriża Kongunta u għandu jkun ir-rappreżentant legali tagħha.

2. Id-Direttur għandu jinħatar mill-Bord ta' Tmexxija fuq proposta mill-Euratom għal perjodu ta' hames snin. Wara evalwazzjoni tad-Direttur mill-Euratom, u fuq il-proposta tagħha, il-Bord ta' Tmexxija jista' jestendi l-mandat għal darba għal perjodu ta' mhux aktar minn hames snin.
3. Id-Direttur għandu jkun soġġett għar-regoli u għar-regolamenti applikabbli għall-uffiċjali u għall-impjegati l-oħra tal-Komunitajiet Ewropej hlief meta jkun previst mod ieħor f'dawn l-Istatuti.
4. Id-Direttur għandu jimplimenta l-programmi ta' hidma u jidderiegi t-twettiq ta' l-attivitajiet li ġew stabbiliti fl-Artikolu 3. Għandu jforni lill-Bord ta' Tmexxija, lill-Kumitat Eżekuttiv, lill-Bordijiet tal-Programmi Xjentifiċi u kwalunkwe korp sussidjarju bl-informazzjoni kollha meħtieġa għat-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom.

B'mod partikolari, id-Direttur għandu:

- (a) jorganizza, jidderiegi u jissorvelja l-Istaff u, fir-rigward ta' l-Istaff, għandu jeżerċita s-setgħat li jissemmew fl-Artikolu 10(3);
- (b) jiddefinixxi l-istruttura organizzattiva bażika ta' l-Impriża Kongunta u għandu jissottomettiha lill-Bord ta' Tmexxija għall-approvazzjoni;
- (c) ifassal u jaġġorna b'mod regolari l-pjan tal-proġett, il-programmi ta' hidma ta' l-Impriża Kongunta u l-pjan ta' politika dwar l-istaff;
- (d) ifassal, skond il-Ftehim ITER u skond il-Ftehim ta' l-Approċċ Aktar Wiesa' mal-Gappun, ir-regoli implimentattivi sabiex ir-riżorsi umani jsiru disponibbli għall-Organizzazzjoni ITER u għall-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa';
- (e) ifassal, skond ir-regolament finanzjarju ta' l-Impriża Kongunta, il-pjan ta' l-istimi tar-riżorsi u l-abbozzi annwali tal-baġits inkluz il-pjan ta' l-istabbiliment ta' l-istaff ta' l-Impriża Kongunta;
- (f) jimplimenta l-baġit, iżomm l-inventarju u jżomm il-kontijiet annwali ta' l-Impriża Kongunta skond ir-regolament finanzjarju;
- (g) jiżgura l-applikazzjoni ta' gestjoni finanzjarja u kontrolli interni sodi;
- (h) ifassal ir-regoli dwar id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali u l-politika industrijali, u dwar it-tixrid ta' l-informazzjoni;
- (i) ifassal ir-rapport ta' attività annwali dwar il-progress ta' l-implimentazzjoni ta' l-attivitajiet ta' l-Impriża Kongunta li ġie stabbilit fil-programmi ta' hidma u fil-pjan ta' l-istimi tar-riżorsi;
- (j) ifassal rapporti oħra bħal dawn kif jistgħu jintalbu mill-Bord ta' Tmexxija jew mill-Kumitat Eżekuttiv;
- (k) jgħin lill-Bord ta' Tmexxija, lill-Kumitat Eżekuttiv u lil kwalunkwe korp sussidjarju billi jipprovdi s-segretarjat tagħhom;

- (l) jipparteċipa fil-laqgħat tal-Bord ta' Tmexxija, sakemm il-Bord ta' Tmexxija ma jiddeċidix mod ieħor u jipparteċipa fil-laqgħat tal-Kumitat Eżekuttiv;
- (m) jiżgura li l-kompetenza xjentifika u teknika ssir disponibbli għall-Impriza Kongunta għall-iżvilupp ta' l-attivitajiet tagħha;
- (n) iwettaq attivitajiet oħra u, skond kif ikun meħtieġ, jagħmel proposti oħra lill-Bord ta' Tmexxija biex ikunu avvanzati l-għanijiet ta' l-Impriza Kongunta.

Artikolu 9

Il-Bord(ijiet) tal-Programmi Xjentifiċi

1. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jahtar il-membri tal-Bord(ijiet) tal-Programmi Xjentifiċi. Il-president tal-Bord(ijiet) tal-Programmi għandu jiġi elett minn fost il-membri tiegħu.
2. Il-Bord(ijiet) tal-Programmi Xjentifiċi għandu jagħti pariri lill-Bord ta' Tmexxija u lid-Direttur, skond kif ikun meħtieġ, dwar l-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-pjan tal-proġett u tal-programmi ta' ħidma.

Artikolu 10

L-Istaff

1. L-istaff ta' l-Impriza Kongunta għandhom jgħinu lid-Direttur fit-twettiq tad-dmirijiet tiegħu u normalment għandhom ikunu ċittadini tal-Membri ta' l-Impriza Kongunta.
2. Ir-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej, il-Kondizzjonijiet ta' l-Impjeg ta' Impjegati Oħra tal-Komunitajiet Ewropej, li ġew stabbiliti permezz tar-Regolament (KEE, Euratom, ECSC) Nru. 259/68(42) (li minn hawn 'il quddiem se jissejġu "ir-regolamenti ta' l-Istaff") u r-regoli li ġew adottati b'mod kongunt mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea għall-iskopijiet ta' l-applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti ta' l-Istaff għandhom japplikaw għall-istaff ta' l-Impriza Kongunta.

Il-Bord ta' Tmexxija, bi ftehim mal-Kummissjoni, għandu jadotta d-dispożizzjonijiet implimentattivi meħtieġa, skond l-arrangamenti previsti fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti ta' l-Istaff.

3. L-Impriza Kongunta għandha teżerċita, fir-rigward ta' l-istaff tagħha, is-setgħat li jiġu devoluti lill-awtorità li tahtar.
4. Il-Bord ta' Tmexxija jista' jadotta dispożizzjonijiet li jhallu lil esperti nazzjonali minn Membri ta' l-Impriza Kongunta jiġu sekondati ma' l-Impriza Kongunta.

⁴² ĠU L 56, 4.3.1968, p. 1. Kif emendat bir-Regolament (KE, Euratom) Nru. 723/2004 tat-22 ta' Marzu 2004 (ĠU L 124, 27.4.2004) u kif emendat l-aħħar bir-Rettifika (ĠU L 051, 24/02/2005 p. 0028)

Artikolu 11

Il-Programmi ta' Hidma u l-Pjan ta' l-Istimi tar-Riżorsi

Kull sena, id-Direttur għandu jipprepara għas-sottomissjoni lill-Bord ta' Tmexxija l-pjan tal-proġett, il-pjan ta' l-istima tar-riżorsi, u l-programmi ta' hidma u l-baġit annwali dettaljati. Għandu jiġi ppreparat programm ta' hidma wiehded għal kull wiehded mit-tliet gruppi ta' attivitajiet ta' l-Impriza Kongunta kif ġie stabbilit fl-Artikolu 3.

Artikolu 12

Ir-riżorsi

1. Ir-riżorsi ta' l-Impriza Kongunta għandhom jikkonsistu f'kontribuzzjoni mill-Euratom, f'kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija, u f'kontribuzzjonijiet volontarji mill-Membri l-oħra, f'kontribuzzjonijiet mill-Istat ospitanti ITER u minn riżorsi addizzjonali:
 - (a) il-kontribuzzjoni tal-Euratom għandha ssir disponibbli permezz tal-programmi Komunitarji ta' riċerka u taħriġ li ġew adottati skond l-Artikolu 7 tat-Trattat;
 - (b) il-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija għandhom jiehdu l-forma ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji u għandhom isiru disponibbli skond l-Anness II;
 - (c) il-kontribuzzjonijiet volontarji jistgħu jsiru fi flus kontanti jew in natura u m'għandhomx jitqiesu għall-finijiet tal-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija.
 - (d) kontribuzzjonijiet mill-Istat ospitanti ITER;
 - (e) jistgħu jiġu riċevuti riżorsi addizzjonali skond it-termini li ġew approvati mill-Bord ta' Tmexxija.
2. Ir-riżorsi ta' l-Impriza Kongunta għandhom jintużaw biss biex ikunu avvanzati l-għanijiet kif ġew iddefiniti fl-Artikolu 2. Il-valur tal-kontribuzzjonijiet mhux fi flus għandu jiġi ddeterminat mill-Impriza Kongunta. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 19, m'għandu jsir l-ebda pagament lill-Membri ta' l-Impriza Kongunta bħala diviżjoni ta' kwalunkwe eċċess ta' riżorsi żejda fuq in-nefqa.

Artikolu 13

Ir-regolament finanzjarju

1. Ir-regolament finanzjarju u r-regoli implimentattivi tiegħu għandhom jiġu adottati mill-Bord ta' Tmexxija.
2. Ir-regolament finanzjarju jistipula r-regoli għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit ta' l-Impriza Kongunta.

3. Ir-regolament finanzjarju għandu jkun skond il-prinċipji ġenerali li ġew stabbiliti fl-Anness III.

Artikolu 14

Ir-rapport ta' attività annwali

Ir-rapport ta' attività annwali għandu jirreġistra l-implimentazzjoni tal-programmi ta' hidma mill-Impriza Kongunta. B'mod partikolari, għandu jagħti deskrezzjoni qasira ta' l-attivitajiet immexxija mill-Impriza Kongunta u għandu jevalwa r-risultati fejn għandhom x'jaqsmu l-għanijiet u l-orarju f'fissati, ir-riskji assoċjati ma' l-attivitajiet imwettqa, l-użu tar-risorsi u l-operazzjoni ġenerali ta' l-Impriza Kongunta. Ir-rapport ta' attività annwali għandu jiġi ppreparat mid-Direttur, għandu jiġi approvat mill-Bord ta' Tmexxija u għandu jintbagħat lill-Membri, lill-Kummissjoni, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea (li minn hawn 'il quddiem se jissejjaħ "il-Kunsill").

Artikolu 15

Il-Kontijiet Annwali u s-Superviżjoni

1. Fi żmien xahrejn mill-aħħar ta' kull sena finanzjarja, il-kontijiet provvizorji għandhom jitressqu lill-Kummissjoni u lill-Qorti ta' l-Awdituri tal-Komunitajiet Ewropej (li minn hawn 'il quddiem se tissejjaħ "il-Qorti ta' l-Awdituri").

Fi żmien sitt xhur wara tmiem kull sena finanzjarja, id-Direttur għandu jressaq il-kontijiet finali lill-Kummissjoni, lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew u lill-Qorti ta' l-Awdituri.

Il-Parlament Ewropew, skond rakkomandazzjoni tal-Kunsill għandu, qabel it-30 ta' April tas-sena $n+2$, jagħti r-rilaxx lid-Direttur fir-rigward ta' l-implimentazzjoni tal-kontribuzzjoni Komunitarja għall-baġit ta' l-Impriza Kongunta għas-sena n .

2. L-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) li ġie stabbilit permezz tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 1999/352/KE, ECSC, Euratom(43) għandu jgawdi mill-istess setgħat fir-rigward ta' l-Impriza Kongunta u ta' l-istaff tagħha bħal ma jgawdi fir-rigward tad-dipartimenti tal-Kummissjoni. Hekk kif tiġi stabbilita l-Impriza Kongunta, għandha taderixxi mal-Ftehim Interistituzzjonali tal-25 ta' Mejju 1999 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-investigazzjonijiet interni mill-OLAF (44). Il-Bord ta' Tmexxija għandu japprova din l-adeżjoni u għandu jadotta l-miżuri neċessarji meħtieġa sabiex ikunu ffaċilitati l-investigazzjonijiet interni mmexxija mill-OLAF.
3. Id-deċiżjonijiet kollha li ġew adottati u l-kuntratti li ġew konkluzi mill-Impriza Kongunta, għandhom jipprovdu b'mod espliċitu li l-OLAF u l-Qorti ta' l-Awdituri

⁴³ ĠU L 136, 31.05.1999, p. 1

⁴⁴ ĠU L 136, 31.05.1999, p. 15

jistghu jagħmlu spezzjonijiet fil-post tad-dokumenti tal-kuntratturi u tas-sottokuntratturi kollha li jkunu rċevew fondi Komunitarji, inkluż fil-bini tal-benefiċjarji finali.

Artikolu 16

L-Adeżjoni

1. Ma' l-adeżjoni fil-Euratom, kwalunkwe Stat Membru ġdid ta' l-Unjoni Ewropea għandu jsir Membru ta' l-Impriza Kongunta.
2. Kwalunkwe pajjiż terz li jikkonkludi ftehim ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni nukleari kkontrollata li jassoċja l-programmi ta' riċerka rispettivi tiegħu mal-programmi tal-Euratom u jesprimi x-xewqa tiegħu li jsir Membru ta' l-Impriza Kongunta għandu jsir Membru.

Artikolu 17

It-tul ta' żmien

L-Impriza Kongunta għandha tkun stabbilita għal perjodu ta' 35 sena.

Artikolu 18

L-appoġġ mill-Istat Ospitant

Għandu jiġi konkluż ftehim ta' l-ospitant bejn l-Impriza Kongunta u l-Istat Ospitanti dwar, b'mod partikolari, is-sede u l-appoġġ li għandu jkun provdut.

Artikolu 19

Il-Likwidazzjoni

1. Fl-aħħar tal-perjodu previst fl-Artikolu 17, jew wara deċiżjoni mill-Kunsill, l-Impriza Kongunta għandha tiġi likwidata.
2. Sabiex jitwettqu l-proċeduri ta' likwidazzjoni ta' l-Impriza Kongunta, il-Bord ta' Tmexxija għandu jahtar likwidatur wiehed jew aktar, li għandhom jikkonformaw ma' l-istruzzjonijiet li nħarġu mill-Bord ta' Tmexxija.
3. Meta l-Impriza Kongunta tkun qed tiġi likwidata, għandha tirritorna lill-Istat Ospitanti kwalunkwe oġġett fiżiku ta' appoġġ li l-Istat Ospitanti għamel disponibbli skond il-ftehim ospitanti previst fl-Artikolu 18.

4. Meta kwalunkwe oġġett fiziku ta' appoġġ ġie trattat kif previst fil-Paragrafu 3, kwalunkwe assi oħra għandhom jintużaw sabiex ikopru d-djun ta' l-Impriza Kongunta u l-ispejjeż relatati mal-likwidazzjoni. Kwalunkwe eċċess jew defiċit għandu jitqassam fost jew jithallas mill-Membri li jkun hemm fil-waqt tal-likwidazzjoni fi proporzjon għall-kontribuzzjonijiet totali effettivi tagħhom lill-Impriza Kongunta.

Artikolu 20

Is-Sjieda u ċ-Ċessjoni tad-Drittijiet

1. L-Impriza Kongunta għandu jkollha l-pussess tar-riżorsi kollha, l-assi tangibbli, intangibbli u finanzjarji mahluqa minnha jew akkwistati minnha sakemm ma jkunx hemm ftehim mod ieħor bejn il-Kummissjoni u l-Impriza Kongunta.
2. Il-Membri għandhom joffru mingħajr hlas lill-Impriza Kongunta kwalunkwe titolu, dritt u obbligu li ġejjin mill-kuntratti li ġew konklużi u mill-ordnijiet li saru f'relazzjoni għall-attivitajiet ta' l-Impriza Kongunta qabel l-istabbiliment tagħha.
3. L-Impriza Kongunta tista' tiehu l-kontroll ta' kwalunkwe kuntratt u ordni li tisemma fil-paragrafu 2.

Artikolu 21

L-Emendi

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 6(3)(a) kwalunkwe Membru ta' l-Impriza Kongunta jista' jagħmel proposta lill-Bord ta' Tmexxija għall-emenda ta' dawn l-Istatuti.
2. Wara l-approvazzjoni tal-Bord ta' Tmexxija l-proposta għandha tiġi sottomessa lill-Kummissjoni.
3. Il-Kummissjoni tista' tagħmel proposta lill-Kunsill għall-approvazzjoni ta' tali emendi skond l-Artikolu 50 tat-Trattat Euratom.

Artikolu 22

Is-Soluzzjoni tat-Tilwim

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 54 tat-Trattat, kwalunkwe tilwima jew bejn il-Membri ta' l-Impriza Kongunta jew bejn Membru jew aktar u l-Impriza Kongunta dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dawn l-Istatuti, li ma tiġix solvuta bl-għajnuna tal-Bord ta' Tmexxija, tista', fuq it-talba ta' kwalunkwe parti għat-tilwima, tiġi sottomessa lil tribunal ta' l-arbitraġġ.

2. It-tribunal ta' l-arbitraġġ għandu jiġi stabbilit f'kull każ individwali. It-tribunal għandu jkun kompost minn tliet membri nnominati b'mod kongunt mill-partijiet għat-tilwima. Il-membri tat-tribunal ta' l-arbitraġġ għandhom jeleġġu l-president minn fosthom stess.
3. Jekk il-partijiet għat-tilwima jonqsu milli jinnominaw il-membri tat-tribunal ta' l-arbitraġġ fi żmien xahrejn mit-talba għas-sottomissjoni ta' tilwima quddiem it-tribunal ta' l-arbitraġġ, jew jekk fi żmien xahar min-nomina tal-membri dawn il-membri ma jeleġġux president, membru bħal dan jew membri bħal dawn jew il-president għandhom jiġu nnominati mill-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej fuq it-talba ta' waħda mill-partijiet għat-tilwima.
4. It-tribunal ta' l-arbitraġġ għandu jilhaq id-deċiżjoni tiegħu permezz ta' maġġoranza ta' voti. Deċiżjoni bħal din għandha torbot u tkun finali.

L-ANNESS I GHALL-ISTATUTI TA' L-IMPRIŻA KONGUNTA
ID-DRITTIJJET TAL-VOT TAL-BORD TA' TMEXXIJA

Id-drittijiet tal-vot tal-Membri tal-Bord ta' Tmexxija għandhom jitqassmu kif ġej:

Il-Euratom	5
L-Awstrija	2
Il-Belġju	2
Il-Bulgarija	1
Ċipru	1
Ir-Repubblika Ċeka	2
Id-Danimarka	2
L-Estonja	1
Il-Finlandja	2
Franza	5
Il-Greċja	2
Il-Ġermanja	5
L-Ungerija	2
L-Irlanda	2
L-Italja	5
Il-Latvja	2
Il-Litwanja	1
Il-Lussemburgu	1
Malta	1
Il-Polonja	3
Il-Portugall	2
Ir-Rumanija	2
Ir-Repubblika Slovakka	2
Is-Slovenja	2

L-Iżvezja	2
L-Iżvizzera	2
Spanja	3
L-Olanda	2
Ir-Renju Unit	5

L-ANNESS II GHALL-ISTATUTI TA' L-IMPRIŻA KONGUNTA
IL-KONTRIBUZZJONIJIET ANNWALI TA' SHUBIJA

1. Il-Membri għajr il-Euratom għandhom jagħtu kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija lill-Impriza Kongunta.
2. L-ammont totali tal-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija għas-sena N għandu jigi kkalkulat fuq il-bażi tar-riżorsi annwali meħtieġa għall-amministrazzjoni ta' l-Impriza Kongunta f'dik is-sena, skond kif ġew adottati mill-Bord ta' Tmexxija.
3. L-ammont totali tal-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija m'għandux jeċċedi l-10% tar-riżorsi annwali meħtieġa għall-amministrazzjoni ta' l-Impriza Kongunta, kif ġie stabbilit fil-punt 2.
4. Il-kontribuzzjoni annwali ta' shubija ta' kull Membru, sakemm ma jigix deċiż mod ieħor mill-Bord ta' Tmexxija b'unanimità, għandha tkun komposta minn:
 - (a) kontribuzzjoni minima ta' 0.1% ta' l-ammont totali tal-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija li ġie stabbilit fil-punt 2;
 - (b) kontribuzzjoni addizzjonali kkalkulata bi proporzjon għall-partekipazzjoni finanzjarja tal-Euratom (espressa f'Euro) fin-nefqa tal-Membru fil-qafas tal-programm Komunitarju ta' riċerka dwar il-Fużjoni fis-sena N-2.

L-ANNESS III GHALL-ISTATUTI TA' L-IMPRIŻA KONGUNTA **IR-REGOLAMENT FINANZJARJU: IL-PRINĊIPJI ĠENERALI**

1. Ir-regolament finanzjarju għandu jsegwi l-prinċipji baġitarji ta:
 - (a) L-unità u l-akkuratezza baġitarja;
 - (b) l-annwalità;
 - (c) l-ekwilibriju;
 - (d) l-unità tal-kont;
 - (e) l-universalità;
 - (f) l-ispeċifikazzjoni;
 - (g) il-ġestjoni finanzjarja soda;
 - (h) it-trasparenza.
2. L-Impriza Kongunta għandu jkollha standards u mekkaniżmi ta' kontroll intern għall-lest, inklużi regoli għaċ-ċirkwiti finanzjarji u l-proċeduri għall-operazzjonijiet finanzjarji
3. L-Impriza Kongunta għandha tistabbilixxi unità tal-verifika interna.
4. Minkejja l-prinċipju ta' l-ekwilibriju li ssemma fil-punt 1(c), l-Impriza Kongunta għandu jkollha l-possibbiltà li tissellef skond l-Artikolu 4 ta' l-Istatuti, wara l-approvazzjoni tal-Bord ta' Tmexxija u skond il-kondizzjonijiet li ġew stabbiliti fir-regolament finanzjarju.
5. B'mod partikolari, ir-regolament finanzjarju għandu jistabbilixxi:
 - (a) is-sena finanzjarja, li għandha tibda fl-ewwel ġurnata ta' Jannar u tispicċa fl-aħħar ġurnata ta' Diċembru;
 - (b) ir-regoli u l-proċeduri għall-pjan multiannwali tal-proġett u għall-pjan ta' l-istimi tar-rizorsi, il-preżentazzjoni u l-istruttura tagħhom, inklużi d-dispożizzjonijiet baġitarji u l-istimi għal perjodu ta' hames snin;
 - (c) ir-regoli u l-proċeduri għall-programmi ta' hídma annwali u għall-pjan ta' l-istimi tar-rizorsi u l-preżentazzjoni u l-istruttura tagħhom, inklużi d-dispożizzjonijiet baġitarji u l-istimi għal perjodu ta' sentejn;
 - (d) ir-regoli u l-proċeduri għall-preparazzjoni u għall-adozzjoni tal-baġit annwali, u l-implimentazzjoni tagħhom, inklużi l-proċeduri għall-impenji u għall-pagamenti;
 - (e) il-prinċipji għall-ġbir ta' dak li hu dovut u għall-imghax mir-rizorsi li ngħataw mill-membri;

- (f) ir-regoli u l-proċeduri għall-kontroll finanzjarju intern, inklużi s-setgħat iddelegati, b'mod partikolari dwar il-limiti massimi li fuq il-bażi tagħhom id-Direttur jista' jagħti l-kuntratti bl-approvazzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv jew mingħajrha;
 - (g) ir-regoli u l-proċeduri għall-metodu tal-kalkolu u tat-trasferiment tal-pagamenti tal-kontribuzzjonijiet mill-Membri ta' l-Impriza Kongunta;
 - (h) ir-regoli u l-proċeduri għall-ġestjoni tar-rizorsi, inklużi l-proċeduri għax-xiri, għall-bejgħ u għad-determinazzjoni tal-valur ta' l-assi tangibbli u intangibbli;
 - (i) ir-regoli u l-proċeduri għaż-żamma u għall-preżentazzjoni tal-kontijiet u r-rekords ta' l-inventarju u l-kompilazzjoni u l-preżentazzjoni tal-karta tal-bilanċ annwali;
 - (j) ir-regoli u l-proċeduri għall-ġestjoni ta' kunflitti ta' interess u r-rappurtaġġ ta' irregolaritajiet u frodi ssuspettati.
6. L-Impriza Kongunta għandha żżomm kontijiet ibbażati fuq id-dovuti skond l-istandards internazzjonali ta' kontabilità u l-istandards internazzjonali tar-rappurtaġġ finanzjarju. Id-dhul u l-infiq għandhom jiġu ġestiti u spjegati separatament fil-kontijiet annwali, li għandhom jinkludu l-implimentazzjoni baġitarja ta' l-impenji u tal-pagamenti flimkien ma' l-infiq amministrattiv. L-Impriza Kongunta m'għandux ikollha kontijiet separati skond l-orijini tas-shubija, imma għandha tispjega l-kontribuzzjonijiet annwali ta' shubija li rċeviet u l-attivitajiet li saru.
 7. Il-pjan ta' stabbiliment ta' l-Impriza Kongunta għandu jittfassal bi ftehim mal-Kummissjoni u skond l-Artikolu 46(3)(d) tar-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit generali tal-Komunitajiet Ewropej.
 8. L-estimi tad-dhul u l-infiq, flimkien mal-kontijiet operattivi, il-karti tal-bilanċ ta' l-Impriza Kongunta għal kull sena finanzjarja, għandhom jitressqu quddiem il-Kummissjoni, il-Kunsill u l-Parlament Ewropew.
 9. L-Impriza Kongunta għandha tadotta d-dispożizzjonijiet u r-regoli li jiffurmaw sistema ta' xiri, integrata u kompatibbli mas-sistema ta' xiri ta' l-Organizzazzjoni ITER u għandha tqis il-htigijiet operattivi speċifiċi ta' l-Impriza Kongunta li ġejjin, inter alia, minn impenji internazzjonali, sabiex b'hekk l-Impriza Kongunta tkun tista' twettaq l-attivitajiet ta' xiri skedati b'mod effiċjenti u f'waqtu.

IL-PROSPETT FINANZJARJU LEĠIŻLATTIV

1. L-ISEM TAL-PROPOSTA:

Id-Deciżjoni tal-Kunsill li tistabbilixxi l-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp ta' l-Energija mill-Fużjoni u li tagħtiha l-vantaġġi.

2. IL-QAFAS ABM / ABB

RIĊERKA – Riċerka dwar l-Energija mill-Fużjoni

3. IL-BAŽI LEGALI

L-Artikoli 45-51 tat-Trattat Euratom

4. IL-LINJI BAĠITARJI

4.1. Il-linji baġitarji (linji operattivi u linji ta' għajnuna teknika u amministrattiva relatati (ex-linji tal-B.A)) li jinkludu l-intestaturi:

08.1902 (nefqa operattiva) u 08.010440 (nefqa amministrattiva)

4.2. Kemm idumu l-azzjoni u l-impatt finanzjarju:

35 sena wara d-dhul fis-seħh tad-Deciżjoni tal-Kunsill (2007 – 2041)

4.3. Il-karatteristiċi baġitarji (żid ir-ringieli kif ikun mehtieg):

Il-linja tal-Baġit	It-tip ta' nefqa		Ġdid	Il-kontribuzzjoni ta' l-EFTA	Il-kontribuzzjonijiet mill-pajjiżi applikanti	L-intestatura fil-perspettiva finanzjarja
08.19.02	Mhux komp	Diff ⁴⁵ /	IVA *	LE	LE	Le [1a]
08.01.04.40	Mhux komp	Mhux diff ⁴⁶	IVA *	LE	LE	Le [1a]

* Il-Baġit għar-Riċerka tal-Euratom

L-Impriza Kongunta se tamministra l-kreditu amministrattivi tagħha stess skond ir-Regolament Finanzjarju tagħha.

Ftehim bejn il-Kummissjoni u l-Impriza Kongunta se jistabbilixxi l-proċedura dwar il-parteciġipazzjoni tal-Komunità:

⁴⁵ Approprjazzjonijiet differenzjati

⁴⁶ Approprjazzjonijiet mhux differenzjati, li minn hawn 'il quddiem se jissejhu NDA

- Il-baġits indikattivi annwali jiġu stabbiliti mill-proposta ta' l-Impriza Kongunta u indirizzati lill-Kummissjoni waqt il-proċedura PDB (N-1).
- Wara l-adozzjoni tal-baġit annwali, l-Impriza Kongunta se tagħmel talba formali lill-Kummissjoni għall-krediti meħtieġa fis-sena N (il-htigijiet operattivi u amministrattivi).
- Wara l-approvazzjoni tat-talba, il-Kummissjoni se timpenja l-fondi kollha li huma lesti jew disponibbli għall-pagament u tagħmel pagamenti lill-Impriza Kongunta kemm għall-infiq operattiv kif ukoll għal dak amministrattiv fuq il-bażi ta' talbiet iġġustifikati b'mod xieraq.

5. SOMMARJU TAR-RIŻORSI

5.1. Ir-Riżorsi Finanzjarji

Il-figuri kollha li ġew ippreżentati f'dan il-prospett huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-Perspettivi Finanzjarji, tal-Programmi ta' Qafas għar-Riċerka u tal-Programmi Speċifiċi assoċjati. Il-figuri jiġu ppreżentati f'valuri *korrenti*⁴⁷, sakemm ma jkunx iddikjarat mod ieħor. Il-kontribuzzjonijiet mistennija mill-Membri l-oħra ta' l-Impriza Kongunta huma inklużi fit-tabelli t'aktar 'l isfel bħala informazzjoni.

5.1.1. L-ITER

Ir-riżorsi finanzjarji totali stmati tal-Kostruzzjoni, ta' l-Operazzjonijiet u ta' l-Iżmantellament ITER ġew indikati fit-Tabella 1⁴⁸. Is-sehem stmat tal-kontribuzzjoni Komunitarja li għandu jiġi ffinanzjat mis-Seba' Programm ta' Qafas tal-Euratom (FP7)⁴⁹ u mill-Programm Speċifiku 2007 – 2011 (SP7)⁵⁰ huwa ta' EUR 986 miljun minn total previst ta' fondi Komunitarji ta' EUR 4,926 miljun.

Għall-fażi ta' Kostruzzjoni ITER il-kontribuzzjoni Komunitarja se tikkonsisti f'36.4% u l-kontribuzzjoni ta' l-Ospitant f'9.1% ta' l-ispejjeż totali tal-kostruzzjoni ITER. Għall-fażi ta' l-Operazzjoni u ta' l-Iżmantellament ITER il-kontribuzzjonijiet Komunitarji u ta' l-Ospitant se jkunu ta' 27% u 7% rispettivament ta' l-ispejjeż totali ta' l-Operazzjoni u ta' l-Iżmantellament ITER. Kemm il-kontribuzzjonijiet Komunitarji kif ukoll dawk ta' l-Ospitant għandhom jiġu ġestiti mill-Impriza Kongunta.

Ta' min jinnota li l-parti ewlenija tal-kontribuzzjoni tal-Euratom lill-ITER u lit-Teknoloġija (l-IFMIF, l-Approċċ Aktar Wiesa') hija f'komponenti li jridu jinxtraw u jkunu pprovduti. Dawn il-figuri li ġew provduti f'dan il-prospett huma konsistenti mal-valuri stimati li ġew assenjati lil dawn il-komponenti imma l-ispejjeż effettivi tax-xiri mhux bilfors jistgħu jkunu l-istess minhabba n-natura ferm speċjalizzata

⁴⁷ Akkumulati bi 2% kull sena

⁴⁸ Kif ġew stabbiliti fl-ITER *Final Design Report* (fir-Rapport dwar id-Disinn Finali ITER) (Is-Serje ta' Dokumentazzjoni ITER / EDA Numru 24, IAEA, Vjenna 2002) – il-Kapitolu 7), COM(2003) 215 Finali, SEG(2002) 276 tas-7 ta' Marzu 2002 u aġġornati wara n-negozjati.

⁴⁹ COM(2006) 364

⁵⁰ COM(2005) 445

taghhom.

Tabella 1: L-ITER

	L-ISPEJJEŻ TOTALI	EUR Mil	%Kontr Komunitarja*	ITER Kontr ta' I-Ospitant	Kontr Komunitarja*	FP7/SP7 '07-'11
I	IL-KOSTRUZZJONI ITER (10 SNIN) 2007 - 2016⁵¹					
a	5.550	It-total f'Valuri Kostanti ta' l-2005	36.4%	9.1%	2.018	
b	6.322	It-total f'Valuri Korrenti	36.4%	9.1%	2.299	986
II	L-OPERAZZJONI ITER (20 SENA) 2017 - 2036					
a	266	Il-Valuri Fis-Sena fl-2005	27%	7%	106	
b	5.314	It-total f'Valuri Kostanti ta' l-2005	27%	7%	1.445	
c	8.187	It-total f'Valuri Korrenti	27%	7%	2.227	0
III	L-IŻMANTELLAMENT ITER					
		2017 - 2036				
a	574	Il-Valuri Kostanti ta' l-2005	27%	7%	156	
b	884	It-total f'Valuri Korrenti	27%	7%	240	0
IV	L-ISPEJJEŻ TAD-DEATTIVAZZJONI ITER					
		2037 - 2041				
a	304	It-total tal-Valuri Kostanti ta' l-2005	27%	7%	83	
b	585	It-total f'Valuri Korrenti	27%	7%	159	0
V = (I+II+III+IV)	L-ISPEJJEŻ TOTALI TA' L-ITER 2007 - 2041					
a	11.741	It-total tal-Valuri Kostanti ta' l-2005	31.5%		3.702	
b	15.987	It-total f'Valuri Korrenti	30.8%		4.926	986

* Il-Kontribuzzjoni Komunitarja mill-Baġit tar-Riċerka tal-Euratom.

Il-figuri li jissimmew huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti.

⁵¹ Inkluża d-dispożizzjoni għall-qsim ta' l-ispejjeż bejn il-Partijiet stipulata fil-Ftehim Komuni "Qsim ta' l-Ispejjeż għall-Fażijiet kollha tal-Proġett ITER"

5.1.2. *It-teknoloġija (l-IFMIF, l-Approċċ Aktar Wiesa' u Ohra)*

L-istimi tar-rizorsi għat-Teknoloġija huma indikati fit-Tabella 2. Il-kontribuzzjoni Komunitarja totali stmata għall-attivitajiet kollha tat-Teknoloġija tikkonsisti f'EUR 524 miljun għall-perjodu ta' għaxar snin, li minnhom total ta' EUR 169 miljun qed ikun propost għall-perjodu 2007 – 2011.

Il-kontribuzzjoni stmata tal-Euratom lill-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa', tikkonsisti f'EUR 382 miljun għall-perjodu ta' 10 snin. Huwa previst li l-Membri ta' l-Impriza Kongunta se jipprovdu 'kontribuzzjonijiet volontarji *in natura*' lill-Attivitajiet ta' l-Approċċ Aktar Wiesa'. Għalhekk, f'dan l-istadju s-suddiviżjoni tal-baġit totali huwa biss indikattiv u se jiddependi mill-volum effettiv tal-kontribuzzjonijiet volontarji.

Il-kontribuzzjoni Komunitarja stmata għall-ispejjeż tal-Kostruzzjoni IFMIF, li huwa previst li se jkun ta' EUR 1,022 miljun, hija ta' EUR 408 miljun. Huwa previst li l-ispejjeż totali stmati ta' l-operazzjonijiet u ta' l-iżmantellament IFMIF se jkun ta' EUR 1,433 miljun f'valuri ta' l-2005. Sakemm jiġu ffinalizzati n-negozjati għandu jiġi stmat li l-Komunità se tipprovdi 40% ta' l-ispejjeż.⁵²

⁵²

L-Istimi ta' l-Ispiza tal-Kostruzzjoni ta' l-IFMIF u ta' l-EVEDA ġew ippreparati f'Diċembru 2003 mit-Tim Internazzjonali ta' l-IFMIF (25 ta' Diċembru 2003).

Tabella 2: It-Teknoloġija (I-IFMIF, I-Approċċ Aktar Wiesa' u Ohra)

	L-ISPEJJEŻ TOTALI	EUR Mil	%Kontr Komunita rja*	ITER Kontr ta' l- OSPITAN T/ tal-Komunit Membru arja*	FP7/SP7 '07-'11
IX (VI+VII+VIII)	=IT-TEKNOLOĠIJA 2007 - 2016				
a	979	II-Valur Kostanti ta' l-2005			451
b	1137	II-Valur Korrenti ta' 10 snin			524
					169
VI	LI MINNU GĦAR-REALIZZAZZJONI ITER GĦAS-SNIN 2007 – 2016				
a	265	II-Valur Kostanti ta' l-2005	100%		265
b	300	II-Valur Korrenti ta' 10 snin	100%		300
					142
VII	LI MINNU L-APPROĊĊ AKTAR WIESA' U TEKNOLOĠIJA OĦRA				
		2007 - 2016			
a	97	L-IFMIF EVEDA (2007 - 2012)	PM	PM	PM
b	161	NCT (JT-60 Tokamak)	PM	PM	PM
c	81	IFERC Fusion Centre Rokkasho	PM	PM	PM
d	339	II-Valur Kostanti Totali tal-BA ta' l-2005 f'EUR	PM	PM	PM
e	382	II-Valur Korrenti Totali tal-BA ta' 10 snin	PM	PM	PM
f	60	II-Valur Kostanti ta' Teknoloġija oħra	100%		60
g	70	II-Valur Korrenti ta' Teknoloġija oħra	100%		70
					27
VIII	LI MINNU GĦALL-KOSTRUZZJONI IFMIF				
		2014 - 2016 (tliet snin)			
a	316	II-Valur Kostanti ta' l-2005	40%	10%	126
b	386	II-Valuri Korrenti	40%	10%	154
					0

	L-ISPEJJEŻ TOTALI	EUR Mil	%Kontr Komunita rja*	ITER Kontr ta' l- OSPITAN T/ tal-Komunit Membru arja*	FP7/SP7 '07-'11
	IT-TEKNOLOĠIJA 2017 - 2041				
X	IL-KOSTRUZZJONI IFMIF				
		2017 - 2019 (tliet snin)			
a	492	Il-Valur Kostanti ta' l-2005	40%	10%	197
b	636	Il-Valuri Korrenti	40%	10%	254
					0
XI	L-OPERAZZJONIJIET U L-IŻMANTELLAMENT IFMIF				
		2019 - 2041			
a	1433	Il-Valur Kostanti ta' l-2005	40%	10%	573
b	2346	Il-Valuri Korrenti	40%	10%	945
					0

* Kontribuzzjoni tal-Komunità tal-Baġit dwar ir-Riċerka tal-Euratom.

Il-figuri li jissemmew huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti.

5.1.3. L-ispejjeż ta' l-amministrazzjoni ta' l-Impriza Kongunta

L-ispejjeż stmati ta' l-amministrazzjoni ta' l-Impriza Kongunta jikkonsistu f'EUR 324 miljun għall-perjodu 2007 – 2016. Għe propost li jiġi inkluż total ta' EUR 135 miljun fl-FP7 u fl-SP7 tal-Euratom. Dawn għandhom jintużaw u jiġu ġestiti esklużivament mill-Impriza Kongunta.

Tabella 3: Il-htigijiet ta' l-amministrazzjoni 2007 – 2016 għall-ITER u għat-Teknonoġija

XII	L-AMMINISTRAZZJONI (EUR Mil)				FP7/SP7 '07-'11
A		IL-VALURI KORRENTI TA' 10 SNIN		324	135
XII/XIII		<i>l-amministrazzjoni bħala % tal-kontribuzzjoni Komunitarja</i>		10.3%	10.5%

Il-figuri li jissemmew huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti.

5.2. Sommarju tar-rizorsi totali mehtieġa

Tabella 4: Sommarju tar-rizorsi mehtieġa

XIII	IL-KONTRIBUZZJONIJIET KOMUNITARJI TOTALI GĦAL 10 SNIN (2007 – 2016) (VALURI KORRENTI) EUR Mil					3.147
	Li minnhom	Ib	L-ITER			2.299
			L-Amministrazzjoni	81%		264
	IXb		IT-TEKNOLOĠIJA			524
			L-Amministrazzjoni	19%		60
			L-Amministrazzjoni Totali	10.3%		324
IL-KONTRIBUZZJONIJIET KOMUNITARJI GĦAL 11 – 35 SENA (2017 – 2041) EUR Mil					Il-Valur Kostanti ta' l- 2005	Il-Valuri Korrenti
XIV	TOTAL				2.887	4.502
	Vb – Ib		L-ITER		1.684	2.626
			L-Amministrazzjoni	81%	353	550
	Xb + XIb		IT-TEKNOLOĠIJA		770	1.200
			L-Amministrazzjoni	19%	80	125
			L-Amministrazzjoni totali	15%	433	675

Il-figuri li jissemmew huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti.

Tabella 5: Il-Proposti għall-FP7/SP7 u għall-FP8/SP8 tal-Euratom (2007 – 2011 u 2012 - 2016); u l-bqija tal-bilanċi għall-perjodu 2017 – 2041

Il-figuri kollha f'valuri korrenti (miljuni ta' EUR) u li jinkludu l-ħtigijiet previsti ta' l-Amministrazzjoni						
Il-baġits mitluba indikattivi fl-FP7 u fl-SP7 tal-Euratom (2007 – 2011)						
			L-ITER	SENA 1 - 5	(2007 – 2011)	1.096
			It-Teknoloġija			194
XV			It-Total			1.290
Iridu jintalbu b'mod addizzjonali għall-2012 – 2016						
				SENA 6 - 10	(2012 – 2016)	
			L-ITER			1.467
			It-Teknoloġija			390
XVI			It-Total			1.857
Iridu jintalbu b'mod addizzjonali għall-2017 – 2041						
				SNIN 11 - 37	(2016 – 2041)	
			L-ITER			3.176
			It-Teknoloġija			1.325
XVII			It-Total			4.502

Il-figuri li jissemmw huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti.

Sommarju ta' l-appropriazzjonijiet ta' impenn (AI) u l-appropriazzjonijiet ta' pagament (AP)

It-Tip ta' nefqa	In-Nru. tat-taqsima	MEUR	2007	2008	2009	2010	2011	2012 - 2016	It-Total 2007-2016
------------------	---------------------	------	------	------	------	------	------	-------------	--------------------

Nefqa operattiva⁵³

Appropriazzjonijiet ta' Impenn (AI)	8.1	a	92,8	164,8	279,1	297,7	320,6	1.668,2	2.823,2
Appropriazzjonijiet ta' Pagament (PA)		b	46,4	64,4	134,2	185,4	265,6	1.392,1	2.088,0

Nefqa amministrattiva fi hdan l-ammont ta' referenza⁵⁴

L-Għajnuna teknika u amministrattiva (NDA)	8.2.4	c	15,3	27,5	28,9	30,9	32,6	188,8	324,0
--	-------	---	------	------	------	------	------	-------	-------

L-AMMONT TOTALI TA' REFERENZA

Appropriazzjonijiet ta' Impenn		a+c	108,1	192,3	308,0	328,6	353,2	1.857,1	3.147,3
Appropriazzjonijiet ta' Pagament		b+c	61,7	91,9	163,1	216,3	298,1	1.580,9	2.412,1

In-nefqa amministrattiva mhix inkluża fl-ammont ta' referenza⁵⁵

Mhux Applikabbli /IR-RIŻORSI TAR-RIĊERKA TAL-EURATOM biss

L-ispiża finanzjarja totali indikattiva ta' l-intervent

Appropriazzjonijiet ta' Impenn			108,1	192,3	308,0	328,6	353,2	1.857,1	3.147,3
Appropriazzjonijiet ta' Pagament			61,7	91,9	163,1	216,3	298,1	1.580,9	2.412,1

Il-figuri li jissemmew huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti.

5.2.1. Il-Kompatibilità mal-Programmazzjoni Finanzjarja

- ☒ Il-proposta hija kompatibbli mal-programmazzjoni finanzjarja eżistenti. Bla hsara għall-approvazzjoni finali tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom.
- ☐ Il-proposta se tinvolvi l-programmazzjoni mill-ġdid ta' l-intestatura rilevanti fil-perspettiva finanzjarja.

⁵³ In-nefqa li ma taqax taht il-Kapitolu xx 01 tat-Titolu xx ikkonċernat.

⁵⁴ In-nefqa fi hdan l-Artikolu xx 01 04 tat-Titolu xx.

⁵⁵ In-nefqa fi hdan il-Kapitolu xx 01 iżda mhux l-Artikoli xx 01 04 jew xx 01 05.

- ☐ Il-proposta tista' tehtieg l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Ftehim Interistituzzjonali⁵⁶ (jigifieri, l-istrument ta' flessibilità jew ir-revizjoni tal-perspettiva finanzjarja).

Il-Programmazzjoni Finanzjarja Proposta se tiġi ffinanzjata mill-Programmi ta' Qafas għar-Riċerka, li għalihom ġew inklużi l-proposti fil-Perspettivi Finanzjarji 2007 – 2013 tal-Kummissjoni⁵⁷. It-tul ta' l-azzjoni proposta tehtieg riżorsi finanzjarji mill-Programmi ta' Qafas sussegwenti.

5.2.2. L-impatt finanzjarju fuq id-Dhul

- ☒ Il-proposta m'għandha l-ebda implikazzjoni finanzjarja fuq id-dhul
- ☐ Il-proposta għandha impatt finanzjarju – l-effett fuq id-dhul huwa kif ġej:

5.3. Ir-Riżorsi Umani tal-FTE (inklużi l-uffiċjali, l-istaff temporanju u dak estern) – ara d-dettalji taht il-punt 8.2.1.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 - 2016
Ir-reqwiziti annwali						
In-numru totali ta' riżorsi umani	175	205	216	228	238	238*

* Medja kull sena

6. IL-KARATTERISTIĊI U L-GĦANIJET

6.1. Il-htigijiet li għandhom jiġu sodisfatti tul medda qasira jew twila ta' żmien

Fid-deċiżjoni tiegħu tad-29 ta' Ottubru 2002, il-Kunsill irrikonoxxa li *"ladarba tittiehed deċiżjoni sabiex il-proġett (ITER) jitmexxa 'l quddiem, [...] se jkunu meħtieġa bidliet organizzattivi, b'mod partikolari li titmexxa b'mod kongunt il-kontribuzzjoni Ewropea lill-ITER"*.⁵⁸ Għandha tiġi stabbilita Impriża Kongunta li għandha ddum għal 35 sena sabiex jitwettqu b'mod effettiv l-obbligi internazzjonali tal-Euratom fil-konfront ta' l-Organizzazzjoni ITER.

6.2. Il-valur miżjud ta' l-involvement Komunitarju u l-koerenza tal-proposta ma' l-istrumenti finanzjarji l-oħra u s-sinergija possibbli

Minhabba d-daqs u l-wisa' ta' l-impenji internazzjonali li l-Euratom trid tissodisfa, b'mod partikolari l-htieġa li jinxtraw komponenti ta' livell teknologiku għoli u li jkunu appoġġjati b'mod dirett l-R&D relatat, huwa meħtieġ li tinholq entità, bil-personalità legali tagħha, li tkun tista' topera b'mod flessibbli u tirrispondi malajr f'ambjent bħal ta' l-industrija.

⁵⁶ Ara l-punti 19 u 24 tal-Ftehim Interistituzzjonali.

⁵⁷ COM (2004) 101

⁵⁸ ĠU L 294, 29.10.2002, p.74

6.3. L-ghanijiet, ir-rizultati mistennija u l-indikaturi relatati tal-proposta fil-kuntest tal-qafas ta' l-ABM

Ir-Riċerka dwar l-Enerġija mill-Fużjoni: Li tigi żviluppata l-bażi ta' l-għarfien għal, u jiġi realizzat l-ITER bħala pass ewlieni lejn, il-holqien ta' reatturi prototipi għall-istazzjonijiet ta' l-enerġija li huma bla periklu, sostenibbli, responsabbli mil-lat ambjentali u ekonomikament vijabbli. Se jiġu żviluppati indikaturi kwantitativi u kwalitativi sabiex juru l-progress dwar ix-xiri Ewropew tal-komponenti għall-kostruzzjoni ITER u għal wara.

6.4. Il-Metodu ta' Implimentazzjoni (indikattiv)

Uri hawn taht il-metodu(i)⁵⁹ magħżul(a) għall-implimentazzjoni ta' l-azzjoni.

☒ Ġestjoni Ċentralizzata

☒ Direttament mill-Kummissjoni:

☐ Indirettament b'delega lil:

☐ Aġenziji Eżekuttivi

☐ Korpi nazzjonali tas-settur pubbliku/kopri b'missjoni ta' servizz pubbliku

☐ Ġestjoni komuni jew deċentralizzata

☐ ma' l-Istati Membri

☐ ma' Pajjiżi Terzi

☐ Ġestjoni kongunta ma' organizzazzjonijiet internazzjonali (jekk jogħġbok speċifika)

Il-Kummissjoni pproponiet li tistabbilixxi entità legali fil-forma ta' Impriza Kongunta skond l-Artikoli 45-51 tat-Trattat Euratom fil-proposti tagħha għall-FP7 u għall-SP7 tal-Euratom. L-Istati Membri se jkunu l-Membri ta' l-Impriza Kongunta u se jkunu rappreżentati fil-Bord ta' Tmexxija tagħha u se jipprovdu r-rizorsi għall-attivitajiet tagħha. L-Impriza Kongunta, li tagħha l-Euratom hija membru u fil-Bord ta' Tmexxija hija rappreżentata mill-Kummissjoni bi dritt ta' veto, se tiġġestixxi t-tweqqif tal-pjan ta' hidma tagħha.

7. IL-MONITORAĠĠ U L-EVALWAZZJONI

7.1. Is-sistema ta' monitoraġġ

L-Impriza Kongunta se tistabbilixxi l-Istandards ta' Kontroll Intern skond il-prinċipji li ġew applikati mill-Kummissjoni Ewropea. Se tigi stabbilita Unità ta' Verifika Interna li tirrapporta lid-Direttur. Il-preżenza tal-Euratom bi dritt ta' veto fil-Bord ta'

⁵⁹ Jekk jiġi indikat aktar minn metodu wiehed jekk jogħġbok agħti dettalji addizzjonali fit-taqsimha "Kummenti rilevanti" ta' dan il-punt

Tmexxija ta' l-Impriza Kongunta se tiżgura li l-prinċipji xierqa ta' monitoraġġ jistgħu u se jiġu segwiti u li tista' tittiehed azzjoni jekk ikun hemm il-ħtieġa.

Il-monitoraġġ tal-ġestjoni implimentattiva għandha wkoll tiġi żgurata permezz ta' l-uffiċjali għolja operattivi fi hdan il-Kummissjoni fuq bażi kontinwa b'punti ta' kontroll annwali u billi jintuza sett komuni ta' indikaturi tar-rendiment tal-ġestjoni. Għandhom jingħataw riżorsi adegwati għal dan il-proċess. Ir-riżultati annwali ta' dan l-eżerċizzju se jintużaw sabiex l-uffiċjali għolja jkunu informati u bħala *input* għall-eżerċizzju multiannwali ta' valutazzjoni.

7.2. L-evalwazzjoni

7.2.1. L-Evalwazzjoni Ex-ante

Skond ir-rekwiżiti tal-Kummissjoni, twettqet evalwazzjoni *ex-ante* tas-Seba' Programm ta' Qafas, li tahtu se tiġi stabbilita l-Impriza Kongunta.⁶⁰ Barra dan, il-Kummissjoni wettqet sħarriġ estensiv li kien jinvolvi lill-partijiet interessati kollha, b'mod partikolari, is-CCE-FU⁶¹.

7.2.2. Il-miżuri li ttiehdu wara evalwazzjoni intermedja/ex-post (it-tagħlim miksub minn esperjenzi simili mgħoddija)

Fil-preparazzjoni tal-proposti korrenti, il-Kummissjoni qieset l-esperjenza miksuba fil-istabbiliment u fil-likwidazzjoni ta' l-Impriza Kongunta tal-*Joint European Torus* (JET) li kienet ġiet stabbilita skond it-Trattat Euratom u li hija diskutibilment l-aktar esperiment tal-fużjoni li rnexxa fid-dinja.

7.2.3. It-termini u l-frekwenza ta' evalwazzjoni futura

Ir-Rapport ta' Attività Annwali għandu jirreġistra l-implimentazzjoni tal-Programmi ta' Hidma mill-Impriza Kongunta u għandu jevalwa r-riżultati fir-rigward ta' l-għanijiet u ta' l-orarju ffissati, tar-riskji assoċjati ma' l-attivitajiet li twettqu, ta' l-użu tar-riżorsi u ta' l-operat generali ta' l-Impriza Kongunta.

Lejn l-aħħar tal-fażi ta' kostruzzjoni ITER (fi żmien 8-10 snin), għandha ssir evalwazzjoni tal-progress li jkun sar mill-Impriza Kongunta lejn l-għanijiet tagħha. Il-metodi ta' l-evalwazzjoni jistgħu jinkludu: panils ta' esperti; analizijiet, studji ta' każi u servejs li ttiehdu bħala kampjun; studji longitudinali; analizi ta' kemm jaqbel jew analizi ta' segwitu ta' l-impatt makroekonomiku.

8. IL-MIŻURI KONTRA L-FRODI

Għandhom jittiehdu miżuri xierqa sabiex ikunu prevenuti l-irregolaritajiet u l-frodi u għandhom jittiehdu l-passi meħtieġa sabiex jingħabru lura l-fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod mhux korrett skond ir-Regolamenti (KE, Euratom) Nru 2988/95; Nru 2185/96; u r-Regolament (KE) Nru 1073/1999.

⁶⁰ SEG(2005) 430

⁶¹ Il-Kumitat Konsultattiv għall-Programm Speċifiku ta' Riċerka u ta' Tahriġ tal-Euratom fil-Qasam ta' l-Energija Nukleari (il-Fużjoni) (CCE-FU)

9. ID-DETTALJI TAR-RIŻORSI

9.1. L-ghanijiet tal-proposta f'termini tal-valur finanzjarju tagħhom

L-appropriazzjonijiet ta' impenn f'miljuni ta' EUR (sa tliet postijiet deċimali)

(Għandhom ikunu provduti l-Intestaturi ta' l-Għanijiet, ta' l-azzjonijiet u tar-riżultati)	2007		2008		2009		2010		2011		2012-2016		TOTAL 2007-2016	
	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali	In-Nru. tar-riżultati	L-ispiza totali
L-GHAN OPERATTIV Nru.1 Kostruzzjoni ITER		73,235		152,667		268,075		289,620		311,946		1.466,758		2.562,301
L-Azzjoni 1.....														
- Ir-Riżultat 1														
- Ir-Riżultat 2														
L-Azzjoni 2.....														
- Ir-Riżultat 1														
Is-sottotal ta' l-Għan 1														
L-GHAN OPERATTIV Nru.2 It-Teknoloġija		34,865		39,633		39,925		38,980		41,254		390,304		584,961
L-Azzjoni 1.....														
- Ir-Riżultat 1														
Is-sottotal ta' l-Għan 2														
L-GHAN OPERATTIV Nru.n ¹														
Is-Sottotal ta' l-Għan n														
L-ISPIŻA TOTALI		108,100		192,300		308,000		328,600		353,200		1.857,062		3.147,262

Il-figuri ta' l-2007 – 2011: kif mitluba għall-FP7 u għall-SP7 tal-Euratom

Il-figuri indikattivi ta' l-2012 – 2016 għall-bqija tal-perjodu ta' għaxar snin, skond it-tabelli 1 u 2.

Il-figuri li jissemmew huma indikattivi u soġġetti għall-approvazzjoni tal-baġits tal-FP7 u ta' l-SP7 tal-Euratom kif ukoll tal-baġits tal-Programmi ta' Qafas u tal-Programmi Speċifiċi sussegwenti..

9.2. In-Nefqa Amministrattiva

9.2.1. In-numru u t-tip tar-riżorsi umani

It-tipi ta' post		L-istaff li għandu jkun assenjat għall-ġestjoni ta' l-azzjoni billi jintużaw riżorsi eżistenti u/jew addizzjonali (in-numru ta' postijiet /l-FTEs)					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012 – 2016*
L-istaff iffinanzjat mill-Art. XX 01 05		30	60	70	75	85	85
L-Aġenti Kuntrattwali							
Staff ieħor ⁶² iffinanzjat mill-Art. XX 01 04/05	AD	105	105	106	113	113	113
	<i>Li minnhom postijiet temporanji</i>	54	54	56	62	62	62
	AST	40	40	40	40	40	40
	<i>Li minnhom postijiet temporanji</i>	31	31	31	31	31	31
TOTAL		175	205	216	228	238	238

* Numru medju ta' staff kull sena għall-perjodu ta' hames snin.

9.2.2. Is-sorsi tar-riżorsi umani (statutarji)

Il-pjan ta' l-istabbiliment ta' l-Impriza Kongunta għandu jitfassal bi ftehim mal-Kummissjoni u skond l-Artikolu 46(3)(b) tar-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej.

- ☐ Il-postijiet li bħalissa ġew allokat i għall-ġestjoni tal-programm li jridu jiġu sostitwiti jew estiżi:
- ☒ Il-postijiet li kienu allokat i minn qabel fi hdan l-eżerċizzju ta' l-APS/PDB għas-sena 2007: **Għall-FP7 intalbu 85 post temporanju ġdid.**
- ☐ Il-postijiet li għandhom jintalbu fil-proċedura li jmiss ta' l-APS/PDB.

⁶² Li l-ispiza tiegħu ġiet inkluża fi hdan l-ammont ta' referenza.

- ☒ Il-postijiet li għandhom jiġu organizzati mill-ġdid billi jintużaw ir-riżorsi eżistenti fi hdan is-servizz ta' ġestjoni (organizzazzjoni interna). Iridu jiġu organizzati **60 post permanenti**.
- ☐ Il-postijiet meħtieġa għas-sena n għalkemm mhux previsti fl-eżerċizzju tal-APS/PDB tas-sena kkonċernata.

Kalkolu

Ibbażat fuq 114K Euro kull wieħed (l-uffiċjali/agenti temporanji; il-proposti tal-FP7 bil-valur ta' l- 2007), li għandhom jiżdiedu b'5% kull sena minhabba l-inflazzjoni u l-promozzjonijiet.

L-Aġenti Kuntrattwali jittiehdu b'74K Euro kull wieħed (il-proposti tal-FP7 bil-valuri ta' l-2007) u jsegwu l-istess kondizzjonijiet bħal t'aktar 'il fuq.

L-istaff previst fil-Ġappun bħala parti mill-Approċċ l-Aktar Wiesa' jittiehdu b' 212K kull wieħed..